

DIARI CATALA

POLÍTICH Y LITERARI

ANY II

BARCELONA—DIUMENJE 12 DE DESEMBRE DE 1880

486

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: FERNANDO, 32, 1.er—SUCURSAL EN GRACIA.—DEVANT DEL TEATRO, DEPÓSIT DE MÁQUINAS DE CUSIR.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ.—Barcelona, un mes 5 rals | Fora, un trimestre, 20 | Extranjer, (unió postal) trimestre, 40.

SANTS DEL DIA.—Sant Sinesi y Santa Dionisa.—QUARANTA HORAS.—Iglesia de Montesion.

SEGONA LLISTA de adherits últimament al primer *Congrés Catalanista* segons acort del mateix.

Senyors don Alexandre Vidal y Nadal (*Ma-llorca*).—Antoni Berga y Mas.—Joan Andreu (*idem*).—Vicens Capllonch Puerto (*id.*)—Pere Calvo Compain (*id.*)—Pere Alcántara Borrás (*id.*)—Anton Maria Ginesta (*Ripoll*).—Ignasi Durán Barcala (*id.*)—Francesch Brusi Coch (*id.*)—Pere Castanyer Casanovas.—Antoní Constantí.—Valentí Carulla Margenat.—Rosendo Tera.—Valentí Soler.—Francisco Codina Gispert.—Joan Gambús, (*Reus*).

(*Seguirá*).

Espectacles.

PUBLICHS.

TEATRO PRINCIPAL.—Las funciones de tarde y nit per avuy, se anunciarán per cartells.

GRAN TEATRO DEL LICEO.—Avuy, 50 d' abono, par, per la tarde, á 2 rals, El registro de la policia.—Per la nit, Mefistofele.—A las 8.—A 1'99 pessetas; quint pis una pesseta.

TEATRO DEL CIRCO.—Avuy, á un quart de quatre, El valle de Andorra.—La voz pública.—A un ral y mitx.—Nit, á un quart de nou, La tela de araña.—La voz pública.—El matrimonio.—Entrada 2 rals.

TEATRO ROMEA.—Avuy, tarde, á las 3, entrada 12 quartos.—Ultima representació de la comedia catalana en 3 actes, La bolva d' or y la pessa, Lo ret de la Sila.—Nit, lo interessant drama en 3 actes, Sancho Garcia y la pessa, De tiros largos.—Entrada 2 rals.—A las 8.

Lo dilluns próxim á benefici de don Lleó Fontova, lo drama catalá en 3 actes. Lo Rector de Vallfogona.—Lo monólech, 505 y lo passillo cómich-lírich, Cinch minuts fora del mon.—Se despatxa en contaduría.

Lo dimars la comedia catalana en 3 actes Lo dir de la gent.—Se despatxa en contaduría.

TEATRO DEL ODEON.—Avuy diumenje á 10 quartos.—Lo preciosísim poema del inmortal Goethe en 5 actes y 10 quadros Faust y Mefistófeles ó un pacto con Satanás, ab tot son corresponent aparato, cinch distints balls per cinch parejas, transformacions, tochs de bengala, estudiants, guerreros. etc. y la molt xistosa comedia en 2 actes, Anar per llana y sortir esquilat.—Nit, la mateixa funció.

TEATRO DE NOVELATS.—Avuy.—Sarsuela.—Entrada 2 rals.—Tarde.—A dos quartos de quatre; Los set pecats capitals en 4 actes.—

Nit, á dos quarts de nou, El anillo de hierro, en 3 actes y Contra ira... paciencia, en 1 acte.

TEATRO ESPANYOL.—Funció pera avuy, tarde, á las 3, á 12 quartos.—Quinta representació del aplaudit drama en 8 actes, El Hijo de la noche.—En 1' acte del mar sortirá lo grandíós buch que tant está cridant l' atenció del publich.—Nit, á las 8.—A 2 rals.—Sexta representació del drama, El Hijo de la noche.

BON RETIRO.—Avuy, tarde, á dos quarts de quatre, Lo rústich Bertoldo.—Un barret de pega.—Entrada un ral y mitx.

S' está ensajant la gran comedia Flama ó La hija del fuego.

SKATIN RING en lo teatro del Bon Retiro.—De 2 á 5 y de 8 á 11 sessió de patins.—Entrada 2 rals.

PARTICULARS

TIRSO DE MOLINA.—Teatro del Olimpo.—A las 8.—La sempre comedia catalana en 3 actes, En lo camp y en la ciutat y la pessa, Cártilaginotalgia.

Reclams

3, LO PRINCIPAL 3.

Senyors, ha arribat ja 'l dia Gran basar de roen que 'm posés á la altura bas fetas; géneros dels mes renomats sastres } bons y abundants y ab molta y gran baratura. } pera la mida; especialitat en la estisora; activitat en tot; preus com ningú, pero sense fiar. Per lo carrer del Hospital, recó de Sant Agustí, 3.

MANEL DURAN, el Feo Malagueño.

RAFEL AREÑAS

FOTÓGRAFO DE LA REAL CASA

Y PREMIAT EN VARIAS EXPOSICIONS

HOSPITAL, 27 y 29.—BARCELONA.

Opera ell mateix

Unich establiment en Espanya que continga dos galerias fotogríficas.

NO COMPREU

ni encarregu cromos pera felicitar, sense passar per la Litografia d' en Riera, carrer Ample, 15.

AVIS ALS SENYORS propietaris

Baratura en los papers pintats pera decorar habitaciones, y gust en la colocació per Joseph Ventura.

Totas las personas que desitjin fer empape- rar, trobarán un gran y variat assortit desde 'l preu de 2 rals pesa endevant.—Se reben encárrechs pera portar los monstuaris á domicili, Sant Pau, 32, botiga.

VENEREO

Sa curació es prompta radical y segura, sense mercuri copaiva ni altres preparacions perjudicials, per medi del **AIXEROP ANTI-VENEREO** DEL Dr. CASASA.—Gonorreas, llagas, tumors, dolors estrenyiments; 'l venero, en fi, en totas las sevas formas, per crónich que siga, se cura prompte y bé abaqueix inimitable Aixerop, exclusivament vegetal.—Vejis lo prospecte.—Dirigirse al Dr. CASASA en sa GRAN FARMACIA plassa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume I.

GRAN FABRICA CATALANA de Joseph Tutau, de banos paraguas y sombrillas per major y menor.—Se telan y arreglan.—Rambla de Sant Joseph número 30, devant de la Virreina.

HERPES

sarna, escrofulas y demás humors, aixis interns com externs. No descuydar que 'l Rop antiherpétich de Dulcamara compost del Dr. Casasa, es 'l únich que 'ls cura radicalment, sens que de quin senyal d' haber existit.—Vejis lo prospecte.—Unich depòsit.—Gran Farmacia del doctor Casasa, plassa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume primer.

CUCHS

Lo mellor específich per ra destruirlos rápidamente, es lo Lombricido Formiguera, premiat en varias exposicions nacionals y estranjeras. Es sumament agradable, fá tenir gana, regenera y fortaleix á las criaturas.

Deposit Central, Dr. Foruera, carrer de Fernando VII, 7.—Barcelona.

50 TAPINERÍA 50

LA LUCIA

Fábrica de cotillas.

L'AGUILA

Gran basar de robas fetas y á mida.—Acabatlo

immens surtit pera la próxima temporada d' hivern, tant pera sas casas de Madrit, Cádiz y Sevilla com per aquesta *Gran casa de confecció*, primera en sa classe en Espanya, per los bons géneros que s' emplean y la esmerada construcció de las prendas.

Los Senyors que 's dignin visitar aquest vast establiment fundat en 1850, hi trobarán pera la mida y en robas fetas lo mes nou, elegant y y bonich que 's construeix en lo pays y en l' extranger. Los preus moderats, com podrá véures en la nota de preus insertada en lo lloch corresponent.

Plassa Real 13.—Los preus moderats.

ANTIGA TINTORERIA

DEL CENTRO

CARRER DE LA LLIBRETERIA, 13

En aquesta acreditada casa 's renta la roba de caballer sens descosirla, deixantla com nova. Especialitat en vestits de seda y mocadors de crespó.

No equivocarse. Llibreteria, 13.

LA EMPERATRIZ

3 Escudellers Blancs 3.

MATEMÁTICAS

ARCHS DE JUNQUERAS, 7 primer.

LA UNIVERSAL

Gran basar de sastreria, robas festasy á mida; carrer Nou, núm. 10 botiga.

Grandiós y variat assortit de trajos última novetat, confeccionats ab l' esmero que te ja acreditat dit establiment.—Trajo complert de 63y 112 duros fins á 15.—Local y géneros del país y extrangers separat pera la mida.—Preu fixo.—Carrer Nou de la Rambla, núm. 10, botiga.

Secció d' economia DOMÈSTICA.

PREUS corrents á la menuda dels articles de consum domèstich, en los mercats de Barcelona en lo dia d'ahir.

Pescaterias.—Mercat del demati.—Assortit de llagostins que 's venian á 5 rals la tersa; calamarsos á 5; congria á pesseta; llus de 22 á 26 quartos; llubarro y llagosta á 24; castanyola y tunyina á 16; boga y saító á 12; sardina á 10 y pops á 6.

Mercat de la tarde.—Assortiment com l' demati y regint poch mes ó menos idéntichs preus.

Secció de Noticias

BARCELONA

Una queixa atesa.—Ab gran satisfacció hem sabut, que per ordre del se-

nyor governador civil fou restituhida á sa casa aquella noya á que 'ns referiam en un suelto de gacetilla del número corresponent al diumenje passat, qui habent fet propósit de cambiar de vida fou arrebatada per una *Celestina* d' un pis del carrer de Ponent ahont servia, per portarla á una casa *nonc-santa*.

Aplaudim la mida presa per lo senyor governador y desitxariam que sempre atengués las queixas com are ha fet, puig pot estar ben segur que si ho fés aixís reportaria un gran be á la provincia que tan dignament regenta.

Sobre la Exposició d' Arts decorativas.—La Junta directiva del arreglo de la secció de arqueología que té de figurar en la Exposició organizada per l' «Institut de Foment del Trevall Nacional» nos prega que fem públich pera coneixement del senyors sócis, que fins al dia 21 del present se admeterán pera incluhir en lo catálech tots los objectes que presentin perteneixents á aquella secció, tals com robas, mobles, utensilis, cerámica, esculptura, etc.

La importancia del assumpto exigeix que tothom hi prenga tota la part activa que estiga á son alcans, per lo qual recomaném als sócis que no deixin de contribuir.

Accés de boijeria.—Los municipals tingueren de portar avans d' ahir á la Arcaldía á un subjecte atacat de boijeria, l' qual vivia en lo carrer de las Carretas. Al portarlo, lo boig mossegá á un municipal y á un paisá, tenint de curárselshi las feridas en la Arcaldía.

Desgracia.—Un carro que passaba avans d' ahir pe l' moll de Sant Ramon va ensopegar ab un dels pals telegráfichs que están situats en aquell punt, agafant entre l' pal y la roda al carreter, al qual li causá la fractura d' una clavícula. Després de ser aquest auxiliat en la casa de Socorros del carrer de la Mercé, tingué de ser portat al Hospital á causa de son estat grave.

Estafa.—Avans d' ahir se presentá á una agencia d' Aduanas un francés ab documents falsos á buscar 100 bocoyos vuits, procedents de Cete y consignats á una persona coneguda d' aquesta plassa. Ja 'ls tenia venguts, quant l' estafat ne doná compte al governador qui maná s' encarregués d' est assumpto l' inspector Sr. Freixa.

A las pocas horas ja estaban recobrats los bocoyos y agafat y entregat als tribunals lo francés.

Barallas.—A dos quart de quatre d' ahir tarde dos carreters se barallaren fins al extrem de ferse sang en lo clatell ab las varas, repetint tres vegadas l' atach, agafant ultimament un d' ells lo matrás del carro y embestint á son contrari al que hauria malparat si no hi hagués intervingut un bon número de públich.

A pesar del rato que durá la batussa ni un municipal va compareixey.

Lo tenor Lestellier.—Segons llegim en los periódichs de Génova, lo tenor Lestellier, que prompte debutará en lo Liceo, ha obtingut un gran éxit en Turin, conseguint coronas y bons regalos.

Desitxariam que també poguessin donarseli en la nostra ciutat.

Nombrament de delegats.—En lo

Colegi d' Advocats de Sant Feliu de Llobregat han sigut nombrats, pera formar part del Congrés de Jurisconsults, los senyors D. Anton de Togores y de Pomar y l' nostre particular amich D. Joseph M.ª Vallés y Ribot. Dada la significació del nostre amich, ja casi es inútil que diguém que la unificació de Códichs contarà ab dos adversaris mes.

Captura.—Ha sigut pres per los agents d' Ordre Públich lo tan conegut per la provincia de Tarragona baix lo nom de Noy de Palau presun autor d' un robo verificat fa poch dias en Valls.

Aiguas de Moncada.—*Gran tiberi en projecte.*—Se diu que se 'n farà un de magno, lo dia que 's firmi l' escriptura de venda del pous, edificis, máquinas y demés de propietat del Ajuntament, en las novas ayguas de Moncada.

Sembla que alguns dels *Fivallers* han proposat desferse de lo que es de propietat de Barcelona, y que segons los brindis que 's pronunciaren lo dia de la inauguració, habian de fer entrar en las arcas municipals molts milions. Corren veus, no obstant, de que un facultatiu de la casa gran ha informat ja en sentit desfavorable al projecte.

A veure si á la fi tindrem arrós y 'ns quedarem sense aygua.

Aixó ho deyam lo dia 5 d' Octubre últim.

Ayguas de Moncada.—Ahir va tenir lloch una reunió de vehins d' aquesta ciutat en la que 's va tractar de pendre un acort, en vista de lo que ab visos de certa ha dit lo nostre *Diari* sobre l' projecte de venda dels pous y demés pertencencies del Ajuntament en Moncada. L' acort ha sigut unánim, en recorre á la Diputació ab un recurs d' alsada contra, si los nostres *Fivallers* aprobesen tal venda.

Aquesta gacetilla fou publicada en aquest *Diari* lo dia 6 del mateix.

Creyém del cas reproduhir aquestas gacetillas perque sembla que l' Tiberi s' acosta.

Plouhen causas criminals.—Ha sigut encausat nostre colega *La Publicidad* per un suelto que ha publicat un d' aquestos dias, que sembla ha ferit la susceptibilitat d' un elevat personatge; á mes, s' assegura que han sigut encausats també *El Diluvio* y la *Gaceta de Catalunya* per haberse fet eco de la mateixa noticia.

Ho sentim per nostres tres colegas.

Obertura.—Ahir s' inaugurá una botiga magatzem de máquinas de cosir de tots sistemas, per familias é industrials, baix lo nom de son propietari D. Lluís Santasusana, en lo carrer de Fernando, número 34.

Tan lo luxu com lo gran assortit de la dita botiga, la fan recomanable al públich en extrem.

Objecte exposat.—Hem tingut ocasió de veure exposat en los aparadors del establiment dels senyors Singer, situat en lo carrer de Fernando, lo nou pendó que ha d' estrenar la societat coral euterpense «La Catalana».

Nou tran-via.—Baix la deguda autorisació del govern civil d' aquesta provincia, s' están fent los estudis de prolongació del tran-via de Sant Andreu á Sabadell.

Desitxém veure prompte la realisació

de tan vital via, per felicitar al peticionari y als vehins de Sabadell.

Teatro de Novetats.—Aquesta nit se posará en escena en aquest concorregut teatro la magnífica sarsuela *El anillo de hierro*. No duptém que son desempeñyo será esmerat.

Ganga per las ánimas.—Hem tingut lo gust de passar los ulls per un prospecte ó anunci d' una societat de seguros titulada «La Prevision», la qual se proposa assegurar casi, casi, la salvació de las animetas. Com l' assumpto es tan important nos ocuparem d' ell, ab la calma que requereix, un altre dia.

En lo teatro del Circo.—La empresa d' aquest teatro té molt adelantats los treballs necessaris pera la representació de la sarsuela *El potosi submarino*, que tracta de presentar dintre pochos dias. Los trajos serán completament nous y luxosos, com aixís mateix se construïxen tots los efectes d' atrás, estant encarregat d' aquest servici lo conegut atreïsta D. Eduard Tarascó.

Recurs important.—La «Societat agrícola del Vallés», segons noticias, ha acordat elevar un recurs al govern adherintse á la exposició que feu lo *Congrés Catalanista* sobre la projectada unificació de códichs. Escusém los comentaris respecte á aquest acte tan important, y que prova l' esperit unánim y la manera de pensar de Catalunya, en una qüestió de tanta trascendencia pera son pervindre.

De la Terra al Sol.—Publicada la gacetilla de l' altre dia, sobre aqueixa producció; se 'ns han donat alguns detalls que farém coneixe al publich.

Se 'ns ha dit que un altre autor no sabem qui la habia já presentada, traduïda al castellá; al empresari, del Teatro del Tivoli, lo qual la acceptá, dantli las garantías que 's cregueren convenients per un y altre; de manera que los autors de la producció catalana no 's deuen recordar d' aquest detall, puig que per sa part la traduïxen, com poden ferho legalment.

Amichs sempre de la justicia publiquem aquest sueltó, de la mateixa manera l' altre á que respon, á fi de que 'ls lectors judiquin.

Explicació.—Podém fer constar que sí 'l senyor Coroláu no va assistir á la sessió celebrada per la Junta Directiva del «Ateneo Barcelonés», en la que fou desestimada la proposició catalanista del senyor Pella, fou á causa de l' estat delicat de la seva salut, fins al punt d' haberli los metjes prohibit sortir de casa després de post lo sol.

Trovalla.—Segons diu lo nostre apreciable colega *El Eco de Port-Bou* al sér registrats en aquella aduana los equipatjes de alguns freres francesos que habian entrat en Espanya, s' hi trová en una de las maletas del reverent prior dos rewólvers de gran tamanyo.

No creyém que la seva regla 'ls autòrisi á anar tan provehits de semblants ey-nas.

Circo Vencedor.—La funció que segons deyam en lo número d'ahir debian donar los aficionats que actuan en lo local del Circo Vencedor en lo teatro d'

Esparraguera, en lloch de esser avuy será una de las próximas festas.

També hem sabut que lo Sr. Prats no hi pendrá part, resultant ser una equivocació l' haberlo inclós entre los que hi han de treballar.

Eleccions en lo Col·legi de Advocats.—Los esforços fets per los elements oficials, ajudats per tots los partits polítichs que reben la consigna de Madrid, no van lograr donar á la candidatura unificadora mes que una victoria á mitxas. Véjis, sino, los noms dels que van resultar elegits pera representar al Col·legi d' Advocats en lo próxim «Congrés Catalá de Jurisconsults.» Los elegits y 'l número de vots son los següents:

Noms.	Vots.
D. Melcior Ferrer.	157
» Joan Soler y Gavarrell.	128
» Joan Bautista Orriols.	128
» Manel Duran.	127
» Joaquim Almeda.	127
» Lluís M. ^a de Camino.	127
» Joseph Vilaseca.	126
» Ramon Cabanyeras.	125
» Gonzalo Serrallara.	125
» Guillem de Brocá.	118
» Ildelfons Par.	118
» Joseph Joan Cabot.	118
» F. de P. Rius y Taulet.	117
» Valentí Almirall.	117
» Ernesto Vilavegut.	116
» Francisco de P. Oms.	114
» Eusebi Jover.	114
» Joseph Maria Rufart.	114

Adverteixis que pera obtenir tan pobre resultat, los unificadors degueren disfrassarse de *fueristas*, després d' haber estat trevallant durant tres setmanas.

Vuit dels elegits, formaban part de la candidatura fuerista.

CATALUNYA

Tarragona, 11.—Ahir á la matinada se va declarar foch en un wagó del tren de mercancías deturat en la estació desde 'l dia ayans. Lo wagó anaba carregat de pacas de cotó consignadas á una societat fabril de Valls, mes la major part se salvaren gracias als esforços dels empleats de la línea y d' alguns carrabiners que acudiren immediatament al lloch del sinistre. Lo que 's destruí casi per complet fou la caixa del wagó.

Reus, 11.—Estém de enhorabona, puig lo ministeri de Foment ha aprobat los estudis del tran-via entre aquesta ciutat y la concorreguda platxa de Salou.

MOVIMENT CIENTIFICH Y ARTISTICH.

BELLAS ARTS.

Pobre concepte deuriam formarnos del moviment artístich barceloní á jutjarlo no mes que per las exhibicions de la galeria Parés y especialment quan com aquesta setmana no hi ha una sola obra que sobresurti de las demás del mateix establiment ja conegudas.

Pero debém dir també que no son allí tots los quadros que produïxen los artífexs catalans. Durant aquesta setmana y la anterior habém vist en mes d' un taller obras que sens esser de primer ordre tenen, indubtablement grans qualitats y que no s' exposarán al públich en Barcelona per motius que sos autors se sabrán. D' aquestos no debém dirne una paraula y ho sentim puig que en la galeria Parés dins d' un número reduhit d' obras diferentas, generalment hi trobém lo mateix de cada setmana.

Lo Sr. Reynés (A.) que tan bonas esperansas nos ha fet concebir en las obras darrerament exposadas, está á una altura poch envejable en lo quadro d' aquesta setmana. Es lo retrato d' una familia petita, quals figuras son casi de tamany natural. L' estética está allí olvidada per complert, lo conjunt no existeix: es un quadro de detalls de moda. Cap de las figuras retratadas te 'l mes petit relleu; lo fondo absorveix l' atenció del espectador, y francament que poch de bó hi ha en ell fora algun detall de tapisseria. Lo restant y en especial los daurats d' una taula de rich aspecte son lo que, fent ús d' un terme ténich, en diriam bruts. Lo tó de las carns es convencional, las figuras faltadas de vida pot ser mes per las actituds que per la execució. Los reflexos del enrajolat tenen certa duresa que mes aviat sobra que no ajuda al quadro, lo quin per altra part adoleix d' un defecte capital com es la falta de composició.

No joném de tot lo dit la culpa al Sr. Reynés: ho creyém en gran part fill de las exigencias del comprador, que las mes de las vegadas no 's fa éarrech de quant lliga las mans un peu forsat. Mes si es així, á pesar de tals rahons creyem que l' artista quan te la convicció de lo que fá, no deu subjugar-se may á exigencias de tal importancia com las que, en nostre concepte, poden ser la causa dels defectes enumerats, defectes que son atenuats per la brillantó de colorit y la seguretat d' execució que caracterissan al Sr. Reynés acreditat, com habém dit avans, per valiosas obras, que tot just son las primicias de lo que 'ns donará son pinzell.

Lo Sr. Armet, laboriós com ell sol, també aquesta setmana ha concorregut á la exposició de ca 'n Parés. Son quadro es un paisatge qual meytat inferior es de bon efecte; no així part superior que comprant las copas dels arbres y lo celatje, com's veuhen mol sovint en los quadros del Sr. Armet, pero poquíssim en la naturalesa. Lo color de l' un y l' altre es ingrat; lo dels arbres mes que 'l blau del espay, que te certa transparencia; circumstancia aquesta última que 's fa molt apreciable en l' aygua del primer terme, que caracteriza 'l quadro. L' autor ha deixat, en l' obra que 'ns ocupa, aquell impresionisme amanerat, no sabem si per la calitat del paisatge, distint dels seus predilectes, ó per haberse convensut de la inconveniencia de tal procediment.

Tres petits estudis fets en Venecia originals del Sr. Roig, apuntats ab valentia, y alguns barios originals del Sr. Campeny completan lo número d' obras que ocupan lo lloch preferent de l' exposició, debent fer especial menció, entre aquestos últims, d' un busto ayrós y ben modelat.

Un nou quadro del Sr. Carbonell habém vist també en la mateixa galeria. Es un paisatge de regulars dimensions y en ell com en casi tots los del propi autor no hi falta un pensament delicat. Se titula «amor de mare» y la composició es: una perdiu ferida deturada prop d' un clot d' aygua sens poder travessar á l' altre part ahont dalt d' un arbre te sos petits als que no pot dur la espiga de blat que porta á la boca, mentres un cassador al lluny corra dret al rieral á recullir la cassa que ha vist caure. La composició y son pensament es lo mellor del quadro, que no 's distingeix pas per son colorit, fret y variat. Alguns fragments son simpátichs, per exemple gran part del rieral, qual aygua es pintada ab valentia y es molt trasparente. En cambi lo fondo vert del centro es d' un tó aspre, y perjudica bon xich l' efecte del quadro la entonació de las rocas igual en la manera de fer á las socas dels arbres. Lo últim terme peca de acromat.

Mereix nostres elogis lo boceto de la Mort enduguentse duas criaturas que revela bonas condicions en l' anónim del autor d' ell. Lo conjunt es fet ab conciencia y los detalls acertats, Trobém algun defecte en la colocació de la figura que dú la Mort en la ma esquerra, alguns membres de la qual produïxen mal efecte mirat de frente lo esbós.

A casa de la viuda Monter, en lo carrer d' Escudillers, habém vist algunas aquarelas del

Sr. Juliana que es una especialitat en tal gènere, y un quadro al oli còpia del original del Sr. Sans existent en la Diputació provincial representant la «Batalla de Castillejos.» En la botiga del Sr. Vidal, del passatge del Crèdit, durant las últimas duas setmanas s'han exposat alguns quadros del sigle XVI de bonas qualitats, quals autors son desconeguts.

Publicacions portugueses—Era nova. S'ha publicat lo número 5 de la important revista portuguesa que ab lo precedent títol, dirigeixen los reputats escriptors senyors Theofilo Braga y Teixeira Bastos. Conté l'extracte de tot lo moviment literari y científich de Portugal, colaboranhi los mes distingits escriptors d' aquella nació.

«**Historia Universal de la mujer.**»—Continúa publicantse sense interrupció aquesta obra del senyor Ortiz de la Puebla, ilustrada ab láminas de don Eusebi Planas. Los quaderns que hem rebut són los senyalats ab los números 25 y 26.

«**Setmanari Familiar pintoresch.**» | Cada dia obté mes bona aculida aquest setmanari de las familias; conté variadas descripcions de viatjes y preciosos grabats.

«**Catecisme dels maquinistas navals y terrestres.**»—S'ha publicat lo quadern 64 d' aquesta obra industrial del senyor Barrera y Bodet.

Mariano Fortuny.—Aquest es lo títol de un Album artístich, que conté la reproducció heliogràfica de las composicions executadas per lo malaguanyat pintor catalá don Mariano Fortuny. Los senyors Serrallonga y Miralles, prestan un gran servey als amants de las bellas arts, posant dita obra al alcans de todas las fortunas. Los quaderns 6, 7 y 8 contenen 5 reproduccions de dibuixos al llapis, quadros al oli y aquarelas, y un plech de text perteneixent á la biografía del reputat artista.

Galeria artística.—Los quaderns 13 y 14 d' aquesta publicació deguda als mateixos senyors que publican l' album anterior contenen la biografía y retrato del pintor escenógrafo don Pere Valls y la reproducció de la decoració del tercer acte de la ópera *Il re di Lahore*, pintada per dit artista.

Secsió de Fondo

LOS DINARS POLITICHS.

D' algun temps á n' aquesta part s' han posat de moda los dinars polítichs.

Quan un polítich qualsevol pretent convertirse en personatje, no te de fer res mes que reunir á algunas dotzenas d' amichs al voltant d' una taula, y deixar tot lo demás á càrrech del fondista.

Los dinars polítichs son una cosa tan espanyola com los toros. Vam inventarlos á Espanya, y á Espanya 'n conservém quasi la exclussiva.

Va idear lo primer dinar polítich algun progressista fa ja alguns anys, y 'l seu partit va acullir la idea ab entussiasme. Las grans campanyas dels antichs progressistas, van portarlas á cap de sobre taula y entre 'ls vapors del Champagne y del Manzanilla.

Los dinars polítichs estaban ja quasi olvidats, quant ha vingut á ressucitarlos també un progressista. Lo senyor Balaguer ha tingut la gran idea de tornar á aprofitar los brindis, pera perorar devant de quatre dotzenas d' amichs.

Y com que á Espanya tot lo que no te

rahó de ser trova molts adeptes, los dinars polítichs s' han posat á l' ordre del dia. No sols dina lo senyor Balaguer per tot arreu ahont s' atura, sino que fins la gent del govern imita al senyor Balaguer, y reuneix als pochos amichs ab que conta al voltant d' una taula.

Lo senyor Romero Robledo, recordant tal vegada los bons temps en que era progressista, ha dinat en Sevilla, y ja s'anuncia que 'l senyor Cánovas,—pot ser també per reminiscencias progressistas—dinará aviat en Madrid.

La afició á dinar s' ha fet contagiosa.—«Si en Balaguer dina—va dirse lo senyor Carvajal, que fa molt temps que aspira á ser personatje—perqué no puch dinar jo?—Y ja 'l tenim cap á Málaga, ab l' únich objecte d' assentarse á taula.

Al pas que anem, aviat dinará tothom que tingui una dotzena d' amichs que vulguin acompanyarlo y una dotzena de duros pera pagar lo dinar. ¡Es lo camí mes fácil y segur pera conseguir importancia!

Mirats á sanch freda los dinars polítichs ¡quina pobra idea donan de la política madrilenya! La política que 's fa entre brindis no pot deixar de ser política bisantina.

En altres paissos mes sérios que la nostra nació madrilenya, los dinars serveixen pera celebrar grans aconteixements, y son sempre motivats. Si en ells se parla de política, es sempre com per incidencia y may serveixen pera sostenir discussions. A Espanya, al contrari, los oradors se tornan la pilota desde 'l cap de sa respectiva taula.—¡Lo govern d' en Cánovas es detestable!—baladreja en Balaguer desde un dinar en Barcelona, ó en Lleyda—¡Lo govern ha de caure, perque mentres estigui ell al poder no podem manar nosaltres!

—¡Es fals!—respon en Romero Robledo desde una taula parada en Sevilla—¡Lo govern es molt mes bo que 'l que 'ns donarian los fusionistas, y per lo tant lo govern ha de viure sempre!

—¡De cap manera!—li replica en Balaguer desde una fonda de Saragossa—¡Fa ja massa temps que menjeu, y hem de menjar nosaltres!

Y á tot aixó, una veu tan petita que ab prou feynas se la sent vol pendre cartas en l' assumpto, y desde un Restaurant de Málaga diu que ni la fusió ni 'l govern, sino uns altres que ningú sab qui son, han de alimentarse á càrrech dels pressupostos.

¿Pot darse res mes bisantí que aqueixa lluyta grotesca? ¿Pot pendres en serio una política que pretent dilucidar los grans problemas per medi de brindis ramplons y vuits de pensaments?

Pero, si no pot la cosa pendres en serio ha de confesarse que es perfectament adequada á la situació política á que 'ns ha portat la gent de Madrid.

Las aspiracions de tots los partits madrilenys se reduheixen á menjarse lo poch que del pais queda. Natural es que la política 's fassi desde 'l menjador de una fonda.

Los dinars polítichs, donchs, son la condensació, la síntesis, la representació genuhina de la política madrilenya.

¡Pobre pais!

L' AMICH DE CADA FESTA.

LOS CATALANISTAS. (1)

Al seguir al senyor Mañé y Flaquer en son estudi sobre 'ls *Catalanistas*, no creyam que dongués un pas tan adelantat com lo que dona en son article del diumenje passat. Diguem nosaltres que lo que constituheix l' adelanto d' un poble en una época determinada, no era mes que un estancament y fins un retrocés en épocas ulteriors. Y 'l senyor Mañé 'ns confessa que «no abruga la idea de ressucitar un passat que desaparegué pera no tornar; que tot lo que viu se transforma y que 'ls pobles lo mateix que 'ls individus moren, quan no compleixen aquesta lley de sa existencia.» Completament conformes ab aquesta teoria, nosaltres trevallém pera que mori lo que s' oposa á aquesta transformació, y tendim ab todas las nostras forsas á que tot alló que contribuía á colocar al poble catalá al devant dels pobles d' Europa en la Edat Mitxa se conservi ó ab lo mateix carácter que allavoras tenia ó transformantlo de conformitat ab las exigencias actuals.

Si no pot ressucitarse lo passat; si 'ls pobles, lo mateix que 'ls individus deuen amotllarse á la lley de la vida, natural es y lógich que tots quants estimém lo progrés, procurém adelantar la transformació; trevallém pera obtenir lo cambi en las ideas, costums, sentiments, etc., que forman lo distintiu y 'l carácter predominant d' un poble. Com nosaltres creyém que 'ls que constituhan l' *ánima* del poble catalá no eran las creencias religiosas—puig aquestas no influhien en sos actes mes trascendentals,—sino son amor á la llibertat, son carácter independent, sa activitat jamay desmentida y son amor á la igualtat, d' aquí es que procurém conservar aquestas qualitats que en tant alt lloch colocaren al nostre poble. Poch nos fixém en la tradicional *barretina* catalana, puig sabém que 'l trajo ben poch influheix en la fisonomia d' un poble; no succeheix lo mateix ab la llengua, que es la forma exterior de son modo de pensar, que retrata la seva vida y fins los seus sentiments. La llengua es sempre lo últim que pert un poble; puig li representa las glorias y las fatigas de sos avís; li dona á coneixe la vida intelectual y literaria dels seus antepassats y retrata d' un modo gráfich y permanent la idiosincracia de las generacions passadas.

Si 'l progrés es una vritat en la part material y en la part moral; si las costums s' han suavisat, si 's gosa mes seguritat en los temps actuals que en los de la Edat mitxa, en que la fe cristiana predominaba en las nacions d' Europa; si las lleys civils y criminals son molt mes perfectas; si ha aumentat lo benestar en las classes trevalladoras; si la instrucció s' ha estés extraordinariament; si 'ls odís de poble á poble y de comarca á comarca han desaparegut; si tenim aixó que reflueix en la vida, en lo modo de ser y en la millora de la societat; ¿á n' que's deu, sino á las ideas modernas que, surtint de la raquítica idea de la *caritat*, ó sia del amor per Deu y en Deu, han adoptat la idea de *filantropia*, ó sia l' amor del home pe'l home? Ab las ideas modernas moren las guerras religiosas, que han sigut las mes sanguinarias y las que mes han contri-

(1) Vegis lo número del diumenje passat

buhit á fer difícil lo triúmfo del progrés.

No volém, donchs, reduhir lo *catalanisme* á portar la barretina, ni volém concretarnos á parlar en catalá; volém que ab lo nostre propi caràcter, ab la nostra propia llengua, ab las ideas que professém relatives á la constitució política dels pobles, cada catalá se converteixi en un partidari del progrés, porque avansada era per la seva época la constitució catalana en los temps que tant troba a faltar lo nostre colega.

No volém nosaltres cambiar en un dia al poble catalá; no som somniadors; pero sí sabém que 'ls ideólechs han sembrat las ideas y 'ls homens prácticichs son los qui las realisan. Ideólechs han sigut sempre tots los grans reformadors de la societat; las ideas que predicaban no tenian aplicació immediata; necessitaban ferse adeptes, adquirir partidaris, y á mida que aumentaba 'l círcul de las novas ideas, s'anaban aquestas realisant é informaban las lleys civils y las constitucions políticas dels pobles. No 'ns habém proposat reformar en un dia las ideas del nostre poble; aixó ho deixém pe 'ls consumidors.

Fém propaganda de las nostras; de dia en dia aumentarán los que pensin com nosaltres; y 'l dia en que los qui pensin com nosaltres constituheixin la majoría, veurá lo nostre colega, com lo *catalá* que nosaltres procurém fer ressucitar será lo *catalá* del sigle XIX, será 'l *catalá* que ab las ideas del nostre sigle tindrà totas las qualitats característichs de Catalunya en temps passats. Allavoras tindrem al nostre país ab ideas propias, vida propia, industria, agricultura y comers verdairement catalans.

Una de las cosas en que estarém també conformes ab lo senyor Mañé, es en la falta d' homens de caràcter. ¿Prové, per ventura, de las ideas de reforma y de progrés que constituheixen lo fondo y la vida del sigle? Tota idea de progrés porta en sí actes de valor y heroisme, pe 'ls quals se necessita un caràcter á tota proba y una forsa de voluntat extraordinaria. La causa á que pot obehir aquest fenómeno depen de circunstancias históricas, en las que trobarian que hi contribuheix en gran manera la política *bisantina*, que desde molt temps se vé seguint en nostre país, los treballs fets per los partits polítichs conservadors d' atraure's sempre á las personas de mes ó menos valer, que veuen lo seu porvenir mes assegurat en entregarse de peus y mans als qui en mes poden pagar sos serveys. Si Madrid no hagués volgut convertirse en lo cap de Espanya, si no s' hagués cregut ab mérits suficientes per *governar y regir* lo país, si no s' hagués dedicat á corrompre, en lloch de procurar apoyarse en homens probos y dignes, los caràcters no haurian degenerat, y veuriam autoritats que no doblegarian las lleys al capritxo dels que manan.

Volém los catalanistas posarnos al costat, sino pot ser al devant, de las nacions mes adelantadas; volém que avants de tot se presti culto á la llibertat del individu, com á base de la moral pública y com á condició *sine qua non* de la riquesa del país; volém mirar endavant molt mes que mirar enrera; volém que tot alló que no cap dintre del concepte racional de la personalitat humana desapareixi de

las nostras lleys y de las nostras costums; volém que hi hagi igualtat complerta entre tots los ciutadants de Catalunya, prescindint de son caràcter aristocrátich ó teocrátich. Ni 'ns interessém per las crehencias, puig aquestas entran en lo domini privat, no tenint res que esperar dels poders públichs; ni pensém que per lo nostre renaixement tinguém que acudir á la fé relligiosa de temps ja passats.

Catalunya vol vida propia, vol moure's sense trobar impediment de part dels que menos se mouhen; vol llibertat, porque sens aquesta un poble no pot realisar son ideal; vol viure la vida de la democracia. Aquestos son los nostres ideals; lo tipo del *catalá* ressucitará y la ressureció del *catalá* será deguda als catalanistas.

REVISTA DE MADRIT

Madrid es una població principalment burocrática. Aquesta vritat, encara qu' es molt sabuda, deu dirse sempre. Son comers, la seva industria, literatura, ciencias, art, tota la vida en sas distintas manifestacions porta 'l sello característich de l' oficialitat, del parassitisme burocrátich. No es com Paris, que independentment del govern y del pressupost nacional sosté doscents mil obrers, y 'l fum de las fábricas recullit per lo descens de temperatura de la nit forma l' horizon de cendrosos núbols que dissipan los primers raigs del sol del dematí, y 'l soroll dels tallers anuncia activitat fecunda, creació, treball; no es la ciutat del Támessis, empori de l' industria y de las arts, en que apenas s' adverteix l' existencia d' un govern de trescents milions d' habitants y d' uns ministres que s' ocupan en los assumptos de totas las nacions del globo. Sembla mes aviat una miniatura de l' antiga Roma en l' época de sa decadencia, quant oprimía á las provincias ab la forsa brutal de pro-cónsuls, pretors y publicants pera alimentar aquell aixam de polítichs d' ofici, ajeguts en los pórtichs, regalats en las termas, disputant sobre la major ó menor generositat ab que pagaba 'ls vots aquest ó l' altre ambició, barrallantse los partidaris de l' un ab los partidaris del altre, y reunintse, per fi, tots en lo circo en l' entusiasme que 'ls produhía la ferocitat dels gladiadors y la carnicería de las fieras, cebantse en las entranyas d' un home desgraciat. Los carrers de Madrid sempre están plens d' una multitud bulliciosa que va y ve continuament. Lo móvil de casi tots son, los *negocis*, frase sacramental admesa ja pera amagar la vagancia, l' inutilitat y moltas vegadas lo crim. Los agents de *negocis* son in-numerables y procuran diners, empleos graus y colocacions de totas classes pera tothom; perquè no hi há qui no tinga amichs en la Banca, qui no tinga influencia ab algun poderós, qui no siga una persona importantíssima y no estigui en los secrets de la administració pública, y fins en lo de las mes tremendas conspiracions, mina també inagotable per certs subjectes, que las pintan sempre com immediatas y 'l triúmfo segur, inevitable. En tot aixó hi há molta frivolitat; pero hi há molta mes pilleria, enrahonant en termes propis. Ara, á principis d' hivern principalment, l' agitació es assombrosa. Los mesos d' estiu son de *huelga* y ara 's desquitan los saltimbanquis

polítichs dels *spleen* de Juriol, Agost y Setembre. Plens los cafés á totas horas, com si aquí ningú trevallés, com si 'l dia y 'l temps sols servís al home per gaudir, sense mes ocupació qu' enrahonar, disputar sobre 'l pervenir de la Xina y fer pagar lo mort de la consumació al primer ignocent que s' atrapa. No es aquesta la vida de las ciutats laboriosas, ni aquesta activitat la dels centros fabrils. Deu ó dotze mil empleats, triple número de pretendents, altres tants qu' esperan tranquilament sense fer altre cosa qu' esperar que 'ls hi arribi 'l torn de cobrar, cessants, jubilats, viudas, hórfans, amigas d' un oficial primer, d' un director ó ministre, timadors, contractistas per la prima, agents de las casas de joch, picadors... y una exígua minoría qu' ab prou feynas pot viure en un raquílich taller ó en un escriptori sense mobles ni llum. Sí, hi han escepcions, brillants esparramats entre pilots d' infecunda arena, amagats entre 'l pudrimaner y 'l llot, sers que 's sacrifican per la ciencia, sacerdots de la vritat y del art. També reviuhen ara aqueixos parias de la civilisació, aquestos altres proletaris de la societat present: Lo Foment de las Arts, lo círcol de l' Unió Mercantil, las Academias escolars de l' Universitat, l' Ateneo, los teatros: tot ara está animat.

En lo *Foment de las Arts* s' han inaugurat las conferencias ab una de 'n Moreno Nieto sobre l' Instrucció primaria. Va ser brillant, un xich difusa, pero un dels millors treballs del president del Ateneo. Tractá la qüestió baix lo criteri socialista, impugnant expressament á las escolas individualistas. Defensá que l' instrucció primaria especialment es y deu ser una institució, un servey que la societat deu al poble com condició necessaria al progrés á la moral y al benestar de nostres semblants. Digué, en conseqüencia, que debia ser gratuita pera 'ls pobres sobre tot, estant obligat lo rich per son propi interés y pel be general á contribuir, mediant l' Estat, á costejar lo referit servey; que debia ser eficazment obligatoria, com ho son los aliments del cos y que la tiranía, que segons diuhen los individualistas s' exerceix ab aquell sistema sobre 'ls pares, no es mes qu' obligar al compliment d' un deber, puig que 'ls fills, nascuts sense son consentiment, tenen dret á exigir per sí ó l' Estat en son nom, que 'ls pares los colloquin en aptitut de ser homes y cumplir son destino, com sers racionals y lliures. Sostingué també, ab acert á mon judici, que l' instrucció primaria deu ser principalment educadora, desperitant á mes de l' inteligencia los sentiments de dignitat y de justicia, per lo cultiu del art, per los exemples dels grans homes que descollan en l' historia per sos heróichs sacrificis en pro de l' Humanitat y per una discreta y sabia direcció. Sobre l' extensió de l' ensenyansa primaria, seguint lo senyor Moreno Nieto los últims progressos en aquest ram, en la ciencia pedagógica, combaté enérgicament la petitesa á que aquella 's reduheix en Espanya, defensant que l' home deu saber alguna cosa mes qu' escriure, llegir y las quatre reglas primeras de l' aritmética; que deu saber en astronomía y meteorolo-

logia lo necessari pera que comprega lo que es lo cel, pera que no s'espanti d'una eclipse, pera que no dongui á la pluja, al tró y al llamp altra explicació que la d'un fenómeno natural; en Geografia, la de la patria principalment, pera que sápigam lo país en que viu y no tingui al del poble vehí per extranger y en Historia, pera que 's formi en lo cor lo sentiment de la patria y en l'intel·ligencia l'idea de la solidaritat humana, per lo coneixement de las glorias y vicissituds comunas; en física en química, en historia natural, en anatomia y fisiología los elements que sigan precisos perque tingui una idea de lo que es lo mon y l'home, y despertar axís las aptituds especials del individu. Lo senyor Moreno Nieto es fervent catòlich y no comprén qu'hi hagi una moral superior á todas las religions, independent de la fé, grabada en lo cor, inspirada per la rahó, imposada per la conciencia y subjecte en son desenrotllament históric á la lley eterna y universal del progrés. Va combatre l'ensenyansa laica, independent de la religiosa cristiana. A pesar de que no tot lo que digué es vritat ni estava conforme ab las opinions de tot l'auditori, fou ab justicia molt aplaudit.

En Rodriguez Solís no es escriptor de fama, no es un gran publicista; pero es molt laboriós y sab donar á sos escrits tota la bondat que ompla son cor. Fins essent molt modest, los seus treballs honorarian á molts escriptors que gosan de mes fama qu' en Solís. *La Muger y Las Extraviadas* son dos llibres que fan honor al nostre amich, consagrats á la defensa d'aquesta hermosa meitat del género humá, víctima encara de tots los errors del passat, de todas las preocupacions dels timorats y de tots los egoismes dels homes. En Solís ha posat á contribució á tots los fisiólechs, á tots los filántrops y á tots los historiadors, pera abogar per la redenció civil, económica y política de la dona, redenció necessaria per arrancar-la del fanch de la prostitució y de la esclavitut. probant que no es inferior, sino igual al home, per la fisiología y per la historia, que 'ns mostra heroínas sublimes, gobernadoras prudentes y sábias profundas en tots los temps y en tots los pobles, las quals han sapigut rompre 'l límit que 'ls hi imposaban las costums y las lleys. D'aquets llibres ne faltan á Espanya, ahont gent que 's precia de formal y periódichs que 's tenen per serios, aparentant ignorar ó ignorant que existeixin un Estuard Mill, un Girardin y altres publicistas, famosos en Europa, que tenen per cosa seria l'emancipació de la dona, y qu' en alguns Estats de la gran República americana aquella es elector y elegible pera tots los càrrechs, fins pe'l càrrech de jurat; ignorant qu'allí la dona dirigeix col·legis de matemáticas y esplica com professora tots los rams de la ciencia á las jovenetas, fins en los estudis superiors; qu'exerceix la medicina y's guanya per si mateixa la subsistencia y sempre honradament; qu'ignorant ó aparentant ignorar aixó, no perdonan medi de ridiculisar als esperits generosos qu'aquí se atreveixen á dir que la dona serveix per alguna cosa mes que per instrument de plaer ó de luxo; pera criada d'un home

ó per inmunda prostituta; que la dona te cor per estimar á un home, per sacrificar-lo per sos fills en la familia, pero també te cap, ingeni y mans pera viure independent y ajudar al home en las empresas políticas, económicas, científicas, literarias y socials. En Solís insisteix en sa meritoria tasca, y ara ha donat á llum un altre llibre, en que baix la forma amena d'una noveleta, presenta un estudi social. Se redueix lo llibre d'en Solís, titulat *Eva*, á exposar y lamentar los efectos de l'antiga educació de las fillas, fundada encara avuy principalment, l'autoritat y en lo deber de l'obediencia cega qu'exigeix l'anacrónica constitució de la familia, constitució que sols es favorable á la vanitat, al poder ó á la cobdicia dels pares. Eva per no contrariar la voluntat de sos pares, se casa ab un home á qui no estima, y 'l qual se casa ab ella pe'l dot qu'espera rebre junt ab sa má. Un matrimoni de conveniencia y una familia desgraciada son la conseqüencia de tot. Atinadas observacions sobre l'adulteri y 'l divorci completan lo llibre de 'n Solís. Mereix ser llegit aquest com tots los treballs del mateix escriptor.

De teatros, sols hi ha nou l'estreno de *La muerte en los labios* de l'Echegaray. Se venen los llochs de preferencia com las butacas á quatre y á cinch duros, y 'ls de públihc á divuit y á vint rals. Hi ha diverses opinions sobre 'l mérit de l'obra; ja donaré mon judici independent en la próxima revista.

P. C. y Z.

Correspondencias

DEL DIARI CATALÀ.

Madrid 10 de Deseembre.

La funció celebrada ahir en Guadalajara no pugué ser mes magnífica. Hi assistiren sobre cent oficials generals, entre ells lo menos cinch que perteneixen á la mes alta gerarquia del exércit. Los periódichs que obtingueren la distinció de ser convidats á las festas, se desfán en alabansas describint las maniobras ab tots sos menors detalls. No hi hagueren desgracias personals, pero 'ls preparatius costaren sobre uns 8 milions de rals. Podrán ser aqueixos espectacles convenientes, pero ningú arriba á compendre quina necessitat hi ha de gastar sumas tan considerables, quan la miseria se propaga ab tanta facilitat invadint moltes de nostras poblacions. Vritat es que 'ls conservadors senten la necessitat de fer alardes de forsa afalagant l'esperit, lo cos y fins la voluntat de certs elements, com si sospitessin de la fidelitat de tothom.

Quan menos ningú s'ho esperaba ha arribat lo duch de la Torre, donant ocasió als optimistas de formar castells enlayre.

Los fusionistas están molt alarmats perque diuen que en Serrano tingué una llarga conferencia ab en Sagasta. Sobre aquest fet se fan mil conjeturas, algunas de certa gravetat. Uns diuen que 'l general intimá á n' en Sagasta á que 's resolgués d'una vegada á rompre ab la situació, declarant desde luego que 'l partit no acceptaria 'l poder encare que li donguessin, mentres las circunstancias no cambiessin radicalment; altres asseguraran que 'l duch ha vingut cridat per en Sagasta en virtut d'indicacions fetas dintre del Directori per en Martinez Campos; altres finalment do-

nan per segura una gran coalició democrática dintre alguns dias.

En Balaguer es avuy l'home de moda, 'l que crida mes l'atenció pública. Fins ni ell mateix pot coneixer lo que l'han fet ser y lo que serà. Convertit en altre Pere l'hermitá que obra baix la inspiració de Deu—llegeixis Sagasta—va de provincia en provincia predicant la santa crehuada per conquistar lo poder. Ell mateix no s'atribuix mes mérit que 'l de la inspiració y no obstant se veu elevar casi bé á n' el rango dels héroes. Ahir hi hagué fins qui volia sortir á rebrel en massa numerosa, pero 's desistí de un propósit tant ruidós á causa de sos mateixos prechs.

Lo govern se mostra vacilant en la aparencia en la conducta que deu seguir ab los freres y fins se diu que 'ls ministres están dissidents, puig n'hi ha alguns que negan la llegimitat á la instalació dels mateixos, estant encare vigent lo concordat; pero lo cert es que 'ls freres van instalantse en los edificis públics, que invadeixen los pobles y que per últim lo govern ha disposat que no se 'ls hi exigeixi passaport al penetrar en Espanya. Ab aquesta disposició qualsevol criminal vestintse de frere pot entrar en Espanya sense toparse ab los inconvenients que trovan los homens honrats.

No dech passar per alt la noticia de que donya Cristina sembla que ha entrat ja en lo segon mes de son embrás.

X. de X.

París, 9 de Deseembre.

La Cámara de diputats ha aprobat los primers articles de la esmena presentada per M. Brisson, que tendeix á treure á las congregacions las immunitats que disfrutaban en materia d'impostos y contribuciones. La defensa que ha fet de la esmena l'honorable diputat de la Unió republicana, ha sigut atentament escoltada per tots los grupos que forman la Cámara. La República deu reconquistar lo terreno que 'l clericalisme habia invadit, gracias á las complascencias de Napoleon, y si alguna cosa pot tirarse en cara á las situaciones republicanas que desde deu anys regeixen los destinos de la Fransa, es la excessiva moderació ab que ha emprés la vía de las reivindicacions. Las congregacions poden ser estudiadas baix diferents aspectes; y en tots ells se trobará faltada de funament la immunitat en materia de contribuciones. Son societats que reben y transmeten capitals; que gosan dels drets de donació y successió; treuen producte de sas riquesas, y per lo tan venen obligadas á sufragar los gastos públics y deuen subjectarse á las mateixas cargas que 'ls demés francesos.

Las xifras llegidas per M. Brisson no deixan de ser molt significativas. Van augmentant extraordinariament ditas congregacions lo seu capital, y ningú sab ahont aniria á parar la seva riquesa, si no 's tractés de fixaroshi un límit é impedir lo seu desarrotllo. En 1830 no tenian sino per valor en inmbles de 43 milions; en la actualitat ascendeix lo valor 'l aquestos á la suma de 420 milions. Aquesta acumulació de riquesas constituix un perill contínuo per la tranquil·litat pública y es una amenssa pe 'l govern; revela un desconeixement de las lleys y arrastra grans perjudicis als demés contribuyents; augmenta 'ls medis de lluita contra 'l govern á asociaciones que 's cuidan mes d'obehir las órdes surtidas de las voras del Tíber que las que 's donan en las voras del Sena.

Degut á la publicitat ab que desde algun temps s'ha discutit aquesta esmena, lo país ha pogut enterarse de la seva trascendencia, tant en l'ordre polítich com en l'ordre económic; ha pogut enterarse de la pobresa en que viuen aquestos congreganistas que en las tenebras de la nit conspiran constantment per sustraurer's á las lleys comunas y criarse

una situació especial. Es menester pendre una mida enérgica y prompta per unas congregacions que viuen fora del dret y de la llei, que no volen regoneixe 'l govern del país en que viuen, que no volen cumplir las lleys que vigeixen en Fransa y que no 's creuen obligats als mateixos sacrificis que pesan sobre 'ls demés ciutadans. Pero la República acabarà, si té valor y constancia, ab los convents y congregacions, sian de la classe que vulgan.

M. Freppel, bisbe d' Angers, ha volgut contestar al discurs de M. Brisson. Pero las qualitats oratorias d' una trona no son las mateixas que las d' una Cámara de diputats; y l' orador que en una iglesia con mou y exalta á una multitud ignorant y senzilla, parlant lloshi del cel, del infern y del purgatori, no sab produhir en una assemblea sino riallas de compassió. M. Freppel ha escullit mal lo terreno; per parlar de qüestions econòmicas, no basta la lectura de la Biblia y dels sants pares; es precis acudir á otras fonts, y M. Freppel no ha sapigut acudirhi. Lo miracle dels pans y dels peixos sols s' ha verificat una vegada; d' aquí es que voler resoldre certas qüestions ab la petitesa d' esprit ab que vol resóldrelas lo partit capitanejat per dit bisbe no dona resultats positius en lo sigle present. De tots modos, prompte s' ha fet cárrech lo bisbe-diputat de que no trepitjaba terreno prou conegut, y ha abandonat la tribuna, sens que se li dirigís un aplauso.

Molts habian notat la ausencia de Rochefort en l'acompanyament del diputat Albert Joly, recordant que aquest habia sigut son defensor l' any 71, quant amenassaba á Rochefort la pena de mort; pena que li fou conmutada en la de confinació, gracias á la entrevista que tingué ab M. Thiers. Rochefort ha explicat sa ausencia, dihent que «provenia del corteig oportunista que acompanyá 'l cadávre al cementiri».—X.

Secció Oficial.

Ferro-carril de Valls á Vilanova y Barcelona.—En virtut d' arort de la Junta de Govern d' aquesta Companyia se treu á subasta la construcció de las obras de fábrica, de esplanació y túnels del tros comprés entre los kilómtres 20'00 y 33'000 de la primera secció ó sia entre la estació de Salamó y la del Vendrell.

Los plechs de condicions y modelos de proposició estarán de manifest desde avuy de deu á dotze del dematí y de tres á cinch de la tarde en las Ofissinas de la Societat, (Aragó 339, principal.) admetentse proposicions en plech tancat pera dita subasta fins las 12 del dematí del 15 de Desembre próxim en que la mateixa tindrà lloch.

Barcelona 23 Novembre de 1880.—Lo Director gerent, Francisco Gumá.—P. A. de la J. de G.—Agustí Pujol, Secretari.

Companyia del Ferro-carril de Mollet á Caldas de Montbuy.—Lo Consell d' Administració d' aquesta Companyia, en sessió celebrada en lo dia d' ahir, acordá procedir al pago del Cupó número 2 de las obligaciones emesas per la mateixa, que vens en primer de Janer de 1881. En sa virtut, s' avisa als senyors obligacionistas que tots los dias feyners de 10 á 12 del dematí, á contar desde lo dia 13 del actual se admetrán en aquesta secretaria, dits cupons, facilitantse al efecte las corresponents facturas, qual pago tindrà lloch desde lo dia 2 del citat Janer y següents fins lo 10 del mateix, transcorregut qual dia continuarà tots los dissaptes.

Se prega als senyors Obligacionistas d' aqueix ferro-carril, que no canjeat los antics documents provisionals per láminas definitivas, se serveixin presentarlos al canje, en aquestas ofissinas (Portadoras, 5 y 7, principal, cantonada al carrer del Consulat,) durant lo present mes.

Barcelona 6 de Desembre de 1880.—P. A. del C. de A.—Lo Secretari general, L. CALDERON.

Administració principal de correus de Barcelona.—Lista de las cartas, impresos y mostres detingudas en aquesta administració principal per falta de franqueix en lo dia de la fetxa. Pagés y companyia (mostra), Cobleny.—Ange-

la Alentado, Talcs.—J. Pastor Marques, Pomar.—Narcis Vancells, Ls Bisbal.—Ramon Massó, Sant Pere de Ribes.

Barcelona 9 Desembre de 1880.—Lo Administrador principal, Lluís M. Zavaleta.

Companyia del Ferro-carril de Mollet á Caldas de Montbuy.—A partir del 15 del corrent mes, lo servey de trens d' aqueix ferro-carril, se farà en la forma següent:

Sortidas de Caldas.—A las 6 y á las 8'41 del dematí y á las 12'40 y 5'42 de la tarde.

Sortidas de Mollet.—A las 7'5 y 9'39 del dematí y á las 1'38 y 6'25 de la tarde.

Advertencias.—Los trens que surten de Caldas, tenen en Mollet enllás immediat pera aquesta capital ab los trens números 21 y 31 respectivament de la línea de Granollers.

Los trens que surten de Mollet á las 9'39 del dematí y á las 1'38 de la tarde, enllasan en dit punt ab los trens 26 y 28 de la línea de Granollers, que surten d' aquesta capital á las 8'45 de dematí y á las 12'45 de la tarde respectivament.

Encare que los trens establerts en aqueix itinerari s' componen sols de cotxes de segona y tercera classe, podrán també portarlos de primera quan se cregui convenient anunciantho ab anticipació.

Los rellojtes de la línea s' arreglan, al igual que 'is de la de Granollers ab la qual empalma, per lo Meridiá de Madrit: Aqueix atrassa, respecte del de Barcelona, 23 minuts y 23 segons.

Barcelona 8 de Desembre de 1880.—Lo Secretari de la Companyia, L. CALDERON.

Companyia del Ferro-carril de Mollet á Caldas de Montbuy.—Lo Consell de administració d' aquesta Companyia, en sessió celebrada lo dia d' avuy ha disposat que 'l desembols del capital de las 1500 accions de 475 pessetas cada una, acordadas emeter en la Junta general extraordinaria que tingué lloch lo 4 del actual; s' fassi per dividendos de 25 per 100 cada un en las fetxas següents: Lo primer lo 10 de Janer de 1881, lo segon en igual dia del mes de Febrer subsequent y lo tercer lo 12 de Mars del mateix any.

Al ferse efectiu lo primer dividendo, s' entregará als senyors suscriptors un recibo provisional, que será canjeat per las láminas definitivas, al ser satisfet l' import del segon. Al mateix temps lo Consell de Administració ha acordat bonificar un 3 per 100 als senyors suscriptors que fassin efectiu d' una vegada y en la época fixada pera 'l pago del primer dividendo passiu, l' import dels tres, ó sia del 75 per 100 acordat recaudar.

Barcelona 10 de Desembre de 1880.—P. A. del C. de A.—Lo Secretari general, L. Calderon.

Cos de Telégrafos.—*Telegramas rebuts en lo dia de la fetxa y detinguts en dita ofissina per no trobarse á sos destinatarios.*

Madrit. Julia Busquets, Industria, 5.—San Lluar de Barrameda. Menel Santander, Condestable fragata Saragossa.

Barcelona 10 Desembre de 1880.—Lo Director de la Secció, Orestes de Mora.

Defuncions.—Desde las 12 del 10 á las 12 del 11 de Desembre.

Casats, 3.—Viudos, 1.—Solters 0.—Noys, 5.—Abortos, 1.—Casadas, 1.—Viudas, 1.—Solteras, 1.—Noyas, 4.

Naixements.—Varons, 18.—Donas, 10.

Secció Comercial

PORT DE BARCELONA.

Embarcacions entradas en lo dia d' ahir.

De Laguna de Terminos y Vigo corbeta Armonia ab efectes.

De Isatjord goleta danesa Armititia ab bacallá.

De Santander y escalas vapor Segundo Barreras ab sucre.

De Cete vapor Rápido ab pipas buydas.

De Marsella corbeta francesa Maria ab cárrech. Ademés un barco menor ab efectes.

Despatcadas.

Pera Cete vapor alemá Palermo ab efectes.

Id. Marsella vapor Segundo Barreras.

Id. Alicante vapor Navidad.

Id. Marsella vapor Balear.

Id. id. vapor Segovia.

Id. Sevilla vapor Nuevo Estremadura.

Id. id. vapor San Fernando.

Id. Tarragona vapor Rápido.

Id. Habana corbeta Adela.

Id. id. fragata Joaquim Serra.

Id. Cete vapor Correo de Cete.

Ademés 8 barcos menors ab efectes.

Sortidas.

Perr Havre vapor inglés Pelayo.

Id. Lóndres vapor inglés Tasso.

Id. Cardiff vapor inglés Lord Bute.

Id. Montevideu bergantí noruego Allegro.

Id. Buenos Aires bergantí Pirro.

CAMBIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA DE GOVERN DEL COLLEGI DE CORREDORS REALS DE COMERS DE LA PLASSA DE BARCELONA DEL DIA 11 DESEMBRE DE 1880.

Lóndres, 90 d. fetxa, 48'15 per 5 ptas.
Paris, 8 d. vista 5'03 1/2 p. per id.
Marsella, 8 d. vista, 5'03 1/2 p. per id.

8 DIAS VISTA.		Lugo.	
Albacete.	2 3/4 dany.	Malaga..	3/4 »
Alcoy.	1/4 »	Madrid..	1/4 »
Alicant.	1/4 »	Murcia..	1/2 »
Almeria.	3/8 »	Orense..	3/4 »
Badajós.	3/8 »	Oviedo..	1/2 »
Bilbao.	1/8 »	Palma..	5/8 »
Búrgos.	1/2 »	Palencia..	1/2 »
Cádiz.	1/4 »	Pamplona..	1/2 »
Cartagena.	1/4 »	Reus.	1/4 »
Castelló.	5/8 »	Salamanca.	3/4 »
Córdoba.	1/4 »	San Sebastia.	1/2 »
Corunya.	1/2 »	Santander.	1/4 »
Figueras.	5/8 »	Santiago..	3/8 »
Girona.	5/8 »	Saragossa.	1/8 »
Granada.	3/8 »	Sevilla..	1/8 »
Hosca.	5/8 »	Tarragona.	1/4 »
Jeres.	1/4 »	Tortosa.	3/4 »
Lleyda.	5/8 »	Valencia..	par »
Logronyo.	3/4 »	Valladolit.	3/8 »
Lorca.	7/8 »	Vigo.	1/4 »
		Vitoria.	1/2 »

EFFECTES PUBLICHS.

Tit. al port. del deute cons. int. 21'92 1/2 d. 21'97 1/2 p.
Id. id. exterior em. tot. 22'70 d. 22'80 p.
Id. id. amortisable interior. 41'75 d. 42' p.
Ob. pera sub. á fer-car. de tolas em. 43'25 d. 43'50 p.
Id del Banch y del Tresor, série int. 101' d. p.
Id. id. exterior, 101' d. p.
Id. Tresor sobre prod. de Aduanas, 93'90 d. 94'10 p.
Id. del Tresor Isla de Cuba 94'65 d. 94'75 p.
Cedulas del Banch hipotec. d' Espanya, d. p.
Bonos del Tresor 1.ª y 2.ª série 100' d. 100'15 p.
Accions del Banch hispano colonial, 136'25 d. 136'75 p.

ACCIONS.

Banch de Barcelona, 162' d. 165' p.
Societat Catalana General de Crèdit, 225' d. 225'50 p.
Societat de Crèdit Mercantil, 48'25 d. 48'50 p.
Real Comp. de Canalisació del Ebro, 13'25 d. 13'50 p.
Ferro-carril de B á Fransa, 140'25 d. 140'50 p.
Id. Tarragona Martorell y Barcelona, 264'50 d. 265' p.
Id. Nort d' Espanya, 73'85 d. 74'15 p.
Id. Almansa Valencia y Tarragona, 195' d. 196' p.
Id. Medina del Campo á Samora y de Orense a Vigo 73'25 d. 73'50 p.
Id. Valls á Vilanova y Barcelona, 57' d. 58' p.

OBLIGACIONS.

Empréstit Municipal, 101'75 d. 102' p.
» » emissió 1.er Janer 1880, 94'50 a. 95' »
» Provincial, d. p.
Ferro-carril de Barc. á Saragossa, 112'50 d. 112'75
Id. id. id.—Série A.—62'25 d. 62'50 p.
Id. id. id.—Série B.—62'50 d. 62'75 p.
Fer-car. Tarrag. á Barc. y Fransa, 106'75 d. 107' p.
Id. Tarragona á Martorell y Barcelona y de Barcelona á Girona, 102'50 d. 102'75 p.
Id. Barc. á Fransa per Figueras 63'90 d. 64'15 p.
Id. Minas S. Joan delas Abadessas, 93' d. 93'25 p.
Id. Gran de Valencia á Almansa, 52' d. 52'15 p.
Id. Córdoba á Málaga, 61' d. 61'50 p.
Canal de Urgell, d. p.

COTISACIÓ Oficial de las Bolsas de Madrit, Paris y Lóndres, del dia 11 de Desembre de 1880.

Madrit. Renta perpet. int. al 3 p. °/o. 22'05
» » ext. 22'50
Deuda amort. ab interés 2 p. °/o. int. 42'50
Bonos del Tresor de 2,000 rals. . . 100'70
Oblig. del Banch y Tresor série int. 102'
Id. del T. sobre prod. de Aduanas. 101'30
Id. generals per ferro-carrils. . . 43'35
Paris.—3 p. o/o consolidat francés. 85'65
Lóndres.—3 p. o/o consolidat inglés. 99'1116

TELEGRAMAS particulars de las Bolsas de Madrit Paris y Lóndres.

Madrit.—Consolidat interior. . . 22'02 1/2
Subvencions. . . 43'35
Paris.—Consolidat interior.. . 20'43
» » exterior. . . 21'37

BOLSI. (Segons nota de la casa Espinach).—A las deu de la nit quedava lo Consolidat á 22'05 diner y 22'07 1/2 paper.

PRIMER CONGRÉS CATALANISTA.

DIARI DE LAS SESSIONS

segons notes taquigráficas presas per la corporació del sistema Garriga ab copia de tots los documents oficials referents al mateix Congrés.

(Continuació.—N.º 32.)

Lo SR. PRESIDENT. Vosté la té.

UN SR. INSCRIT. Demano que consti un vot de gracias á la societat d' Excursions.

Lo SR. PRESIDENT. Constará. Te la paraula lo Sr. Almirall.

UN ALTRE SR. INSCRIT. Demano la paraula.

Lo SR. PRESIDENT. La té.

Lo MATEIX SR. INSCRIT. No crech que s' hagi posat á votació l' acta de la sessió anterior.

Lo SR. PRESIDENT. Me sembla que he demanat si ningú tenia res que dir sobre l' acta...

Lo MATEIX SR. INSCRIT. Efectivament, jo he sentit que demanavan la paraula sobre l' acta, pero no he sentit que 'l Congrés la votés.

Lo SR. PRESIDENT. ¿S' aproba l' acta de la sessió anterior? (Varios. Sí, sí.) Queda aprobada. Té la paraula lo Sr. Almirall.

Lo SR. ALMIRALL. Senyors: Al començar l' últim dia á usar de la paraula, us vaig dir, y era cert, que no estava preparat per enraonar, y que pera assunto tan grave y que tanta trascendencia té pera la nostra terra com l' assumpto de l' unificació de códichs, lo qui com jo no té bastants estudis fets, lo qui com jo no es un especialista de dret catalá, es precis que 's prepari. Axis es, donchs que 'us suplico que hi vegeu sols en lo dit l' últim dia una mena de preparació per lo que volia dir avuy, y si avuy no dich cap cosa nova y parlo també sense la deguda preparació, creguen qu' es per que no m' ha quedat prou temps per ferho com jo ho hauria volgut.

De totes maneres comensaré repetint algunas de las paraulas que vaig dir l' altre dia, pera aclarar y per los que no estigueren presents; recordaré molt breument las principals ideas que vaig apuntar.

Vaig jo notar en primer lloch, que la cuestió d' unificació de códichs s' ha presentat á las corporacions técnicas d' una manera poch meditada, y mellor dit, d' una manera ja prejutzada. No se 'ls hi pregunta si la opinió de Catalunya diu que s' unifiquin los códichs de las regions espanyolas, sino que se li pregunta si partint de la base de la unificació, volen que s' conservi alguna cosa. En segon lloch vaig intentar demostrar y en aixó no vaig ser prou precis, que la ciencia lluny de tendir á l' unificació no hi tendia, y com que de totes maneres tinch de ocupar-me de aquest punt avuy, avuy tractaré de tenir la precisió que 'm va faltar l' altre dia. Y com á final us vaig fer notar, que 'ns trobem en lo cas d' haber d'optar entre un dret antiquat, si 's vol, pero en cambi molt acomodat al modo de ser de Catalunya, y un dret no completament á la moderna ni tampoch identificat ab nostre modo de ser; entre conservar nostre dret, estacionat desde fá tres sigles, puig desde tres sigles, en rigor no s' ha legislat en dret civil catalá ú optar pe 'l dret que s' anomena espanyol y que millor se podria dir foral castellá, que de cap manera respon al nostre modo de ser. Y finalment 'us vaig fer notar com de passada que 'l dret catalá si no directa indirectament ha vingut sufrint modificacions cada dia, y que totes las lleys de carácter general (y 'm fixava en l' Hipotecaria) han vingut atacant de un modo que si no fá sanch obra ferida. Y en aqueix punt ho vaig deixar y en aqueix punt dech emprendre lo discurs.

En aqueix punt donchs, lo emprench. Pera tractar bé aquesta cuestió s' han de pendre una porció de punts de vista y la primera cosa hem de definir lo qu' es codificació, y aqui 'm permetereu que 'us aclari lo que 'us vaig dir; la idea en que 'us he dit que no vaig ser bastant precis.

La ciencia d' avuy no tendeix, al meu parer, cap á l' unificació de códichs, y fins podria dir que á lo que tendeix es á la codificació. Realment, jo eslich íntimament persuadit de que la ciencia no tendeix á l' unificació de códichs, pero estich persuadit que tendeix cap á la codificació.

Precis es donchs, pera comensar, y aquest será lo primer punt que penso desarrollar, veurer que es codificació y que es unificació. Lo que es codificació ho diu ben clarament la mateixa paraula; está al alcans de tots encara que no hain fet mes que saludar las lleys com dehuen saludarlas tots los ciutadans, tots los individus de un Estat ó nació, ja que tots debem obehirlas. La paraula codificació, donchs, vol dir unir en un sol códich elements que estan dispersos y que no forman un tot; es dir reunir lo que está dispersat. Unificació vol dir altra cosa; no vol dir reunir lo que está dispersat; vol dir convertir ó fer de duas cosas una, es dir fer de varios códich completament distints un sol códich.

La ciencia moderna tendeix á la codificació, tendeix á reunir los elements dispersos de una llegislació; pero no tendeix á la unificació, á fer de dos llegislacions distintas una sola llegislació.

Si 's tractés aquí de codificació, no seria jo qui hagués pres la paraula en contra. Si 's tractés de reunir en un sol códich totes las disposicions diverses de un sol y mateix dret, no vindria de cap ma-

nera á parlar contra la codificació, sino que aplaudiria lo pensament. Pero aquí no 's tracta de codificació, sino que 's tracta de anar á la unificació, es á dir se va á reunir lo dret foral catalá y lo dret foral castellá y de los dos drets se 'n vol fer un. Per aixó he demanat la paraula en contra, y per aixó vull demostrar que de cap manera hem de desitjar que vinga aquesta unificació.

Aquí mateix, Senyors, ab un exemple práctic os puch demostrar la diferencia que va de una cosa á l' altra, ó sia de la unificació á la codificació. A Espanya ó millor dit á las provincias castellanas tenen una llengua; á las provincias catalanas ne tenim un' altre. Se ha acudit may á ningú que puguin unificarse aquestas duas llenguas? De cap manera, perque forman duas cosas completament distintas, dos tots completament separats. En cambi ¿ha acudit á algú que cada una de aquestas duas llenguas puguia codificarse, es dir, que puguia subjectarse á reglas fixas y perennes? Aixó ha acudit á tothom, y aixis la llengua castellana te la Academia de la llengua castellana y lo primer que ha demanat al reunir-se lo Congrés Catalanista, ha sigut la Academia de la llengua catalana.

Senyors, si aixó se ha acudit á tothom, y en cambi la unificació de las llenguas castellana y catalana no se ha acudit á ningú, es perque aniriam á parar á una cosa que no seria res; es perque si volgués unificarse las llenguas castellana y catalana resultaria lo que vulgarment en dihem (*lenguatge de municipal.* (Riallas.) Donchs, Senyors, de la unificació de códichs, de la unificació de la llegislació catalana y castellana resultaria ni mes ni ménos una cosa que no seria castellana ni catalana, una cosa que, seguint la comparació, tindriam que titular una *llegislació de municipals.* (Aplausos.)

Senyors, aquest primer punt, es dir, la utilitat de la codificació y la impossibilitat de la unificació vindrá encara mes aclarat després que hagi tractat lo segon punt de que penso ocupar-me al dirgirvos la paraula; segon punt, que concretaré en una pregunta: ¿Lo dret catalá y lo dret castellá, es dir, los dos drets forals mes estesos de Espanya, tenen algun punt de contacte, se semblan en alguna cosa? Perque si hem de anar á parar á la unificació, de duas cosas, á ferne una sola, aquesta operació será tant mes fácil, en quant mes se semblin; pero sino se semblan, si son completament distintas l' una de l' altra, per mes que fem, no podrém may arribar á ferne una sola. ¿Se pareixen lo dret catalá y 'l dret castellá? Tenen algun punt de contacte.

Y Senyors, deu contestarse ab las lleys á la má que no 'n tenen ni un. Lo dret catalá y lo dret castellá no 's troban may, no tenen una sola disposició legal comuna. Per los que no han estudiat las lleys aixó es lo A. B. C., puig basta saber los códichs que regeixen en Castella y en Catalunya. Per los que no las han estudiadas vaig á desarrollar aquest punt somerament.

Tenim una cosa que es comuna á Catalunya y á Castella: son las últimas disposicions legals, es dir, las que se dictaren desde que se unificaren en lo polítich las regions forals, es dir, despres de lo decret de Nova Planta en lo any 1716 que matá la autonomia política de Catalunya. Tenim donchs unicament comunas aquestas disposicions legals posteriors; y totes ellas, Senyors, han modificat molt poch directament, lo dret civil catalá: desde Felip V en darrera no trovarém un sol punt de contacte entre lo dret foral castellá y lo dret foral catalá.

Lo dret foral catalá se compon primerament del códich eminentment catalá, es dir, de lo que 's diu Constitucions de Catalunya, que comprenen los Usatjes, los actes de Cort y altres cosas que coneixen bé los que han estudiat lleys. Allí ahont aquest códich no arriba anem á parar els códichs supletaris, que son en Catalunya primer lo dret canónich, segon lo dret romá y luego la doctrina dels doctors.

En cambi, lo dret foral castellá comensa primerament per la Novíssima Recopilació; segueix per lo *Fuero Real* y los *fueros* municipals en quant puguian observarse, luego per las *Set Partidas* y luego per lo *fuero Juzgo* allí ahont no arribin las *Set Partidas*. Fora de aixó los catalans no poden aplicar altra ley; fora de aixó los castellans no poden aplicarne tampoch d' altra. De modo que los dos drets forals son completament distints y tant, que may poden trobarse.

Y res hi fa que hi hagin algunas disposicions que sigan comunas en los dos païssos; que sian iguals en las duas comarcas ¿Per qué? porque com que las *Set Partidas*, lo *Códich Alfonsí* castellá, fou tret en gran part del Dret Romá, natural era que copiés algunas disposicions del Dret Romá vigent com supletori en Catalunya. Pero de totes maneres en lo Dret Catalá las treyan dels *Códichs Romans*, mentres que las mateixas disposicions las treuen en Castella de las *Partidas*. Y es natural que, sobre tot despres que 's va sentir la influencia Romana, la influencia que se ha fet sentir com la de tot lo Romá y de tot lo clássich, en la Europa entera, es natural que hi hagi disposicions comunas, perque, com ab molta rahó fins á cert punt, se digué que 'l Dret Romá era la rahó escrita, no es estrany que 'ns trovem ab disposicions idénticas. Pero lo cert es que no tenim cap ley, fora de las modernas, que sigui comuna á Castella y Catalunya.

(Seguirá.)

SECCIÓ DE MODAS Y LABORS

MODAS

Figuri de Paris.

Com vaig anunciar ab molta anticipació á mas volgudas lectoras las modas relatives á vestits, recordo haberlos també predit que l'anarquia més completa regnaria en lo present hivern en la moda de sombreros, y no m'hi equivocat. Cada qual pot escullir, ab tal de adornarla ab gust, la forma que li vagi millor, podent tenir l'asseguransa d'anar á la moda. No vull dir per aixó, que 'ls models d'aquest any estigan desprovistos d'un especial sagell de novetat, pero com cada model té una forma distinta, d'aquí ha de resultar que no hi hagi la enfadosa conformitat qu' es notaba anys enera, en que sols imperaban una ó dos formas tot lo més.

Aixís las petites capotas que tan graciosas son portant los adornos *Hibé*, com *Zanneta*, *Olympe*, *Nonah* com los sombreros de major tamanyo com lo *Cabriolé*, *Amazona*, *Amy*, *Camoens* ó *Guillermo Tell*, com per las criaturas gorretas de *Paje*, sombrero *Ninon*, *Campana*, *Mandarin*, *Mariné*, etc., etc., brillarán á la una de las agraciadas testas de nostras elegantas catalanas. Mes si la moda's mostra molt estensa relativament á la forma, no es així en las guarnicions que ab llibertat de tons, sols admet plumas, cordons, clavadors de metall, (ab preferencia 'ls que imitan or) y y escarat y moscas de colors.

També la nostra tradicional mantellina, ha suferit importants modificacions usantse 'ls vels completament caiguts sobre 'l front; podent assegurar á nostras lectoras, que no's tardará molt en adoptar la costum que habém vist ja usada per alguna de nostras damas mes elegants, la qual consisteix en portar lo manton de blonda ó manto de sarga, recullit al coll per l'istil de quan usaban las anomenadas mantellinas madrilenyas. Moda es aquesta molt graciota y que per lo molt que favoreix, desitjaríam que prengué increment.

Desembre de 1880.

ESPLICACIÓ
DELS GRABATS

Vestit d' espectacles al aire lliure.—La roba del cos es de satí negre, guarnit de mallas d' azabatxe. La faldilla de seda negra, coberta en devantal per volants de satí negre bordejats d' un galó d' azabatxe y tombant sobre una gran franja. En la part alta dos petits paners de cota de malla y de satí aplanats. Lo cos se compon de un corselet de satí obert en forma d' armilla sobre un cos de cota de malla. En lo devantal un devantal es-

cocés en perlas d' azabatxe está aguantat al cap d' avall del cos y penja fins á baix de la faldilla. En l'esquena hi va un inmens nús de satí, tombant sobre una falda *plissé* en satí. Escala de nusos de cinta de satí en lo cos. Mániga colant de cota de malla, que's pot

doblar ó no doblar, segons la conveniencia. —Sombrero en satí negre carregat de plumas ab banda de franjas d' azabatxe. Lo llas en punta negra y azabatxe.—Bano de plumas d' azabatxe.

Vestit d' espectacles al aire lliure.

SECCIÓ DE ANUNCIS

PERFUMERÍA FINA ESTRANGERA.

ESPECIALITAT

en sabons, polvos y essencias de tocador de las principals fábricas francesas.

VENTA AL DETALL, PREU DE FÁBRICA

PASATJE DEL CRÉDIT N.º 1, ENTRESSUELO

S' admeten anúncis mortuoris á preus convencionals peraquest «Diari». Hi ha una vinyeta especial pera 'ls que'n vulgan.

VI DE LA VID DEL

VI LLOBREGAT

«Companyia de propietaris vinícolas.»

Lo serveix embotellat á domicili á 14, 16 y 18 quartos porró. Se paga al contat.

Se reben avisos: Plá de la Boqueria, 6.—Carer Xuclá, 17.—Passaix de Gracia, 135y 137, y en lo Depósit Central, Diputació, 243.

Turróns de Massapá y altres classes. Gran assortit á 3 rals lliura, y las renombradas Neulas Monserrat, 11, Confite-ria del Circo.

CONTADORS pera gas de mida invariable, ferro colat. **SIRY LAIZARS**, Balmes, 6. — Unich que no permet 'l frau.

AMBARINA-VEHIL.

La mellor pasta pectoral pera combatre en alguns cassos y curar en los mes

LA TOS

PER CRONICA E INVETERADA QUE SIA.

CAIXA, 6 rals.

Vidrieria, 2 y 4, Barcelona.

PASTA PECTORAL DEL DR. ANDREU.

Remey segur contra tota classe de tos per forta é incómoda que siga.

Classificació de las virtuts de aquesta pasta en las diferents varietats que presenta aque-lla enfermetat.

LA TOS ronca y fatigosa, qu' es síntoma casi sempre de tísis y catarros pulmonars, disminueix moltíssim ab aquest medicament rebaixant per complet los accessos violents de tos, que contribueixen molt al decaiment dels malalts.

LA TOS continua y pertinás produida per molts pessigollas en la garganta, á voltas de carácter herpétich. se corrètxeix al moment ab aquesta pasta y desapareix luego ab l' aussili d' un bon depuratiu.

LA TOS seca, convulsiva, interrompuda molts vegadas per sofocació, com passa als asmàtics y personas excessivament nerviosas per efecte d' una gran debilitat, se combat perfectament ab aquesta pasta pectoral.

LA TOS ferina ó de coqueluche, que ataca ab tanta pertinencia als noys causantloshi vòmits, desgana y fins esputos sanguineos, se cura ab aquesta pasta, majorment si se l' acompanya algun decuit pectoral y analéptich.

LA TOS catarral ó de constipats y la dita vulgarment de sanch, ja sia fresca ó crónica, se cura sempre ab aquest preciós medicament. Son numerosíssims los exemples de curacions obtinguts en personas que de molts anys patian semblant tos, tan incómoda y pertinás, que 'l mes petit constipat se reproduhia d' una manera insufrible.

S' han d' advertir que molts tísis pulmonars prevenen d' una simple tos, ocasionada per un constipat mal cuidat.

Aquest gran medicament es, pues, sempre segur pera curar en uns cassos y combatre en altres una enfermetat de quals terribles resultats se veuen diariament exemples.

ALIVI Y CURACIÓ DEL **ASMA** Ó SOFOCACIÓ DE TOTA CLASSE

PER LOS CIGARRETS BALSÁMICHS Y 'LS PAPERES AZOATS.

Remey prompte y segur que penetra directament, en forma de fum dintre del aparato respiratori.

Fumant un sol cigarro encar que en los atachs mes forts d' *Asma*, se sent al instant un gran alivi. La espectoració se produheix mes facilment, la tos s' alivia, lo pit funciona ab mes regularitat y 'l malalt respira després llibrement.

Aquestos cigarrets portan una boquilla tan cómoda que no embruta 'ls dits y 's aspira 'l fum ab extraordinaria suavitat, pogueu fumarlos las senyoras y personas mes delicadas.

Los atachs d' asma per la nit s' calman al instant ab los papers azoats, cremantne un dintre la habitació; de modo que 'l malalt que 's veu privat de descansar, sentintse després un agradable benestar que 's converteix en lo mes apacible son.

Depósit Central d' aquestos medicaments: Farmácia de son autor en Barcelona, y s' trobarán també de venda en las principals Farmácias de totas las poblacions d' Espanya y d' América, aixís com en Fransa, Italia y Portugal.

SINTÁXIS LLATINA

Ó SIGA

explicació clara y senzilla de un programa de segon curs de

LLATÍ Y CASTELLÁ

per don Joaquim Batet, Llicenciat en Filosofia y Lletres, Soci delegat de la Associació catalanista d' excursions científicas, de la Catalana d' excursions, etcétera.

Se ven en las llibrerías de la Viuda y F. de Subirana, Portaferri, 16 y en la de Verdguer, Rambla del Centró y en casa del autor, col·legi de Sant Ramon, en Vilafranca del Panadés.

Curació radical de dolor de caixals.

No mes extraccions: s' calma instantaneament lo dolor per medi d' un nou descubriment assegurant la curació. Plassa Sant Agustí Vell, número 15, pis tercer. Horas de consulta de 10 á 4.

Curació de las malalties

DE LA VISTA.

Tractament especial que excluheix cáustichs y operacions. Grans y positius resultats. Consultas de 12 á 2 y de 6 á 8.

ASALTO, 27, primer.

Gratis als pobres de 3 á 4

FABRICA DE MANGUITERIA

DE

AGUSTÍ FERRER Y COMPANIA

CARRER DEL BRUCHI, N.º 4.

Grandió y variat assortit en manguits, manteletas, alfombras, tapa-cotxs, mantas de viatge, gorras, tapabocas pera caballer, guarnicions pera abrichs, etc. etc. En la mateixa casa se trobará un magnífich assortit en articles de punt de llana pera senyoras y noys, de las mellors fábricas estrangeras, com son mocadors, mantellinas, toquillas, manteletas, abrichs y capetas, etc. etc. Tot arreglat á preus sumament baratos.

MEDICAMENTS LLEGÍTIMS

EXTRANGERS.

'S reben directament de Fransa, Inglaterra, Estats-Units de América, Alemania, Italia, etc.

Al per major y menor: Preus reduhits.

DIPÓSIT: S. Alsina, PASSADJE DEL CRÉDIT, 4.

NO MES CABELL BLANCH.

TINTURA LLADO.

Es la única pera tenyir lo cabell en un minut sens tacar lo cutis; no te rival en l' Univers.

A 17 rals, laboratorí químic de don Joseph Lladó y Creus, carrer de la Boqueria, 26' primer, Barcelona. Madrid, carrer Major, 41, droguería.

Cromos novament arribats, desde 4 duros 'l miller ab impressió.—Gran assortit de colleccions.

Sobres comercials ab membrete desde 30 rals 'l milé.

AL ESCUT CATALA.—Tres llets 5.

VERMOUTH CATALA DE SALLÉS

Primer Vermouth elaborat en Espanya.—Unich en sa classe

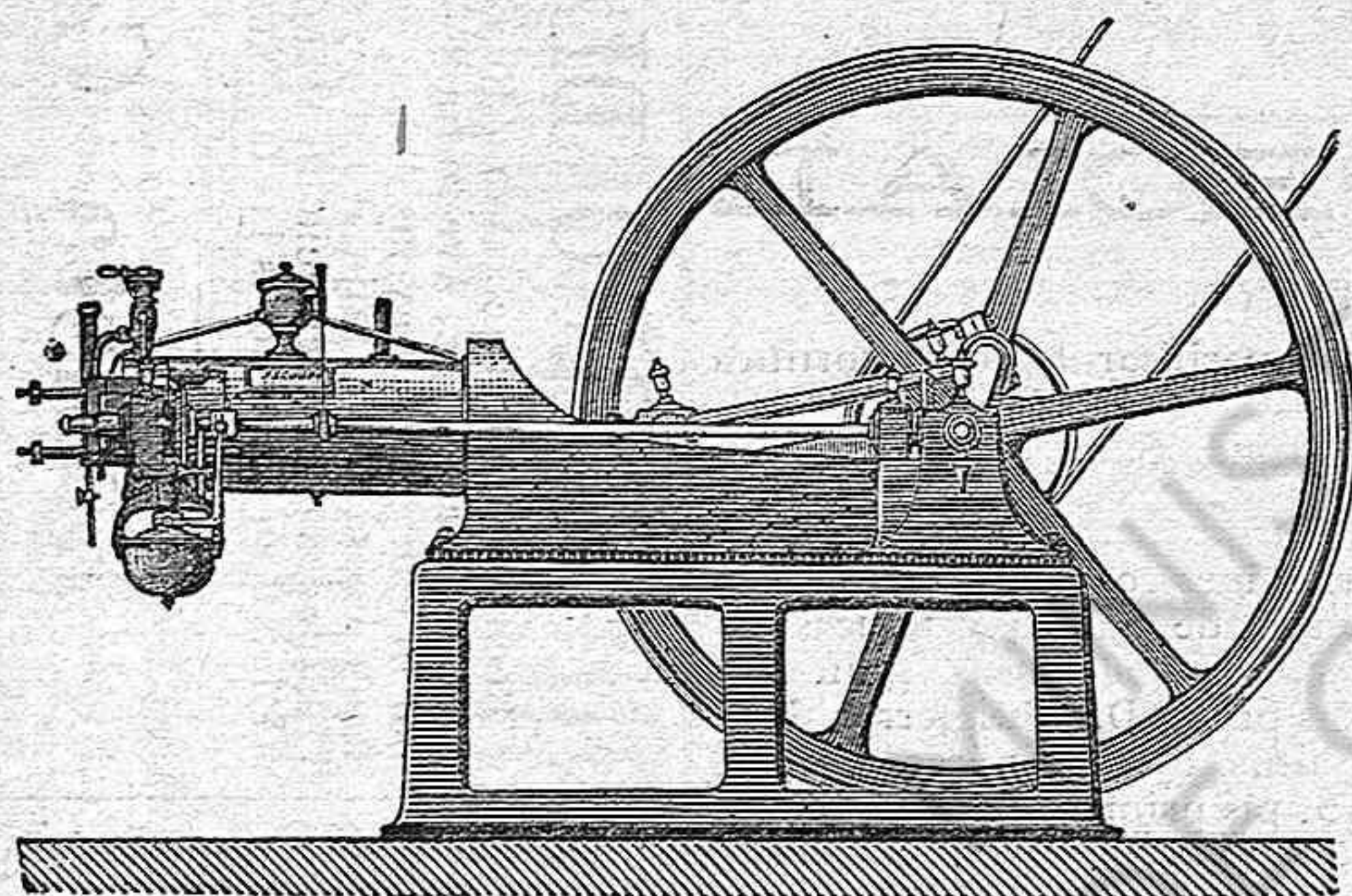
Premiat ab medalla de plata per lo M. Il·ltre. Col·legi de Farmacéutichs de Barcelona: ab medalla de bronze en la Exposició Marítima de 1872 y Vinícola de Madrid de 1873 y ab varias medallas y distincions de mérit en quantas Exposicions ha concorregut. Recomenat per la M. Il·ltre. Academia de Medicina y Cirugia de Barcelona, Institut Médech y varias altras Corporacions y Academies Médico-Farmacéuticas, etc. etc.

Las personas aqueixadas de dolors de ventrell, accidents y vómits despres de 'ls menjars, desgana, pesantés al ventrell, migranya, malalties nerviosas (histéricas) y altres molts que resultan de malas digestions, se veuran lliurats de las sevas dolencias ab l'ús moderat d'aquest utilíssim ví.—Llegeixes lo prospecte detallat que acompanya a cada ampolla.

Al por major dirigir-se a la farmacia del doctor Bolla, carrer de l'Argentería, n.º 48, y a pormenor en las principals farmacias de Espanya.

Nota.—Per evitar las falsificacions é imitacions que s'han fet d'aquest precios ví, recomanem que s'exigeixi en cada ampolla la firma y rúbrica de son autor.

MIQUEL ESCUDER

FÁBRICA EN LA BARCELONETA.

SUCURSAL, HOSPITAL n.º 6, BARCELONA.

FABRICA DE
MOTORS MOGUTS PER GAS

De mitx, 1, 2, 3, 4 y 5 caballs de forsa, perfeccionats, sòlits y a preus molt econòmichs.

GARANTITS.

FABRICA DE
MÁQUINAS PERA COSIR

De tots los sistemas mes adelantats fins avuy, y las tan renombras AURORA pera familias é industrials.

VENDAS A PLASSOS.

PASTILLAS DE NIELK

DE
CLORAT DE POTASSA COMPRIMIDAS

PERA LAS
ENFERMETATS DE LA GARGANTA

Anginas agudas y crónicas, bronquitis, ulceracions bucal y faringias, salivació mercurial, fetidesa d'alé, estinció de la veu, difteria, crup, etc. etc.—Preu o rals capsá.

Se ven en las principals farmacias.—Depósit general Dr. Masó, Rambla dels Estudis, número 7, Barcelona.

EL ÁGUILA

Gran basar de robas fetas, Plassa Real, núm. 13.

Aquest autich y acreditat establiment ha preparat pera la present temporada d'ivern un magnífich y variat assortit de trajos de totes classes com també en pardsús, russos, paletós, levitas creuhadas y rectas. Frachs y tot lo concernint a dit ram co E podrá véures en la següent nota:

Trajos complerts en patens, tricots y jergas última novetat, de 140 a 350 rals.—Dits en castors endredons negres y blaus, de 140 a 500 id.—Paletós-levitas en géneros d'alta novetat de 170 a 400 id.—Levitas creuhadas y rectas en adredon y castor de 170 a 320 id.—Frachs en panyo negre de 210 a 300 id.—Sobretodos en jergas, diagonals, tricots, castors, chinchillas y demés, de 100 a 350 id.—Russos, sachs, chinchillas y edredons, de 100 a 350 id.—Batas y batins tartrans, cassimirs astracan y demés de 140 a 250 id.—Capas senseras en panyos d'Alcoy y Bejar, de 160 a 250 id.—Ditas en panyos garantits de Tarrassa, de 300 a 500 rals.

AVIS

Se necessita un noy de dotze á catorse anys d'edat que sápigat llegir y escriure correctament y un poch de comptes y tinga personas que l'abonin. Dirigirse al Centre d'anuncis, Fernando VII, 5; y Arolas, 5.

Uñeros y ulls de poll.

De avuy en endevant 'ls tindrà qui vulga, donchs se curan radicalment y sens dolor al moment. Se opera de 9 a 12 del dematí y de 2 a 4 de la tarde, carrer Xuclá, 8 segon.

BARCELONA

FARMACIA AGUILAR
NUTRITIU AGUILAR

Aliment pera noys, vells y malalts

Alimenta duas vegadas mes que la Revalenta. Los noys poden usarlo desde la etat de sis mesos y alimentantse millor que ab la llet favoreix la denició, robusteix los ossos, los preserva y cura l'escrofulisme y raquitisme, la debilitat del estómach y diarrea. Las personas de totes etats que pateixen debilitats, desgana, malalties del estómach, digestions difícils ó disenteria, trobaran alivio segur y rapid ab l'ús d'aquest nutritiu, que á mes de lo molt que alimenta en sí, predisposa la digestió d'altres aliments.

RAMBLA DEL CENTRO, NÚMERO 37

BARCELONA

TINTORERÍA

de Agustino y, Sant Ramon, 17.

Un sobretodo tenyit	12 rals.	Rentat,	9
Un Jaqué	» 10 »	»	8
Americana	» 8 »	»	7
Un pantalon	» 7 »	»	4
Una armilla	» 4 »	»	2'50, 15

EDUARDO LOPEZ.

Clases de cálculo mercantil, teneduría de libros, reforma de toda clase de letra, ortografía y correspondencia comercial.

á satisfacció del alumno.

Véjintse sos quadros. Viu, Cárme, 19, 1.

ARA ES POSITIU.

Los ulls de poll y duricias se curan á voluntad del pacient ab l'Elíxir de Garriga.

De venda en sa farmacia, carrer de Sant Antoni Abat, n. 25.

ENFERMETATS

de las

VIAS URINARIAS

VENÉREO, SÍFILIS, ESTRENYIMENTS, MAL DE PEDRA, CATARRO DE LA VEIXIGA, etc., etc.

Lo Dr. Salvat, especialista en dites enfermetats, premiat en públics oposicions, emplea ab la duració quants medis están en us en las clinicas de Paris y altras del extranjer. Rep de 11 á 1 y de 6 á 8. De 5 á 6 exclusiu per las senyoras. Portaferri-sa, 11, 1.º.

AL GUST INFANTIL

41, ARGENTERIA, 41.

Están de enhorabona los pares de familia.

Acaba de obrirse un establiment de sastrería, especial pera noys. En ell se trobará un variat assortit de trajos de tots gustos y pera totas edats, se-sent sos preus mes que baratos. Als col·legis grans rebaixas.

ABONO ESPECIAL

Pera la vinya y arbres fruyters.

Aumenta la cantitat y millora la calitat del fruyt sens esterilisar la terra; fortifica 'ls ceps fentlos resistents á la filoxera.

Dirigirse als senyors Andreu, Estruch y Companyia, Ronda Sant Pere, 176, ó á sos representants en las principals poblacions agrícolas.

RASPAIL

Ultim manual de la Salut, lo mes complet de tots, ab notas aclaratorias; diccionari de paraulas ténicas en castellá, catalá y francés; causas y defensas, gran farmacopea y cassos práctichs per lo Dr. Puigferrer. Mé-odo al que deuen sa salvació molts desahuciats en tífus, tísis, venéreo, herpes, reumatisme, etc.—Se ven, carrer de Sant Pau, núm. 13, pis primer, porta primera.

ANÍS DEL MONO.

Se recomana per ser lo mes agradable y digestiu de tots quants son coneguts fins avuy.

De venta en totas las dulcerías, tendas de comestibles y cafés.

TELEGRAMAS

Noticias del exterior

Segons los darrers telégramas dels diaris extrangers.

Constantinopla, 8.—En cas de guerra ab Grecia, Moukhtar-Pachá seria nombrat general en jefe de las tropas turcas.

Viena, 8.—Corren rumors de que una crisis ministerial es imminent en lo gabinet austriach, debentse aquesta crisis á las pre-tensiones exageradas dels diputats Tcheques.

Dublin, 9.—Un escribá fou mort ahir mati d' un tiro de pistola, a prop de Cock-stown, mentres estaba expulsant á un colono.

Omach (Irlanda).—Los tribunals d' Omach han condempnat avuy á un colono, anome-nat Nangle, á vint anys de treballs forsats per haber disparat un tiro de fusell contra son propietari.

Telégramas particulars

Madrid 11, á las 3 tarde.—Hi ha disiden-cia entre los senyors Cánovas y Silvela en la qüestió del Mensatge, parlantse ja dels se-nyors Moreno Nieto y Bela pera presidir aquella comissió.

S' han remés als comissionats espanyols de Hisenda residents en Paris, Lóndres y Lisboa,

los fondos necessaris pera pagar lo cupó que vens en Janer.

La comissió inspectora de la Deuda recla-mará los expedients en que constan las irre-gularitats comesas en aquell departament y 'ls sometrá al Congrés.

Bolsa.—Consolidat, 22'05.—Bonos, 100'75.—Subvencions 43'60.

Madrid 11, á las 6'30 tarde.—Lo general Jovellar ha dimittit la presidencia de la Junta consultiva de guerra.

Los demócratas han sollicitat llicencia pera celebrar un banquet en Fornos lo dijous.

Paris 11.—Subsisteixen las dificultats que venen oposantse á la realisació del empréstit de Grecia en l' extranjer, siguent probable que 'l Banch d' Atenas anticipi los fondos necessaris al govern helénich.

Continúan los desórdres en Irlanda, ahont ahir foren assassinats dos colonos per haber satisfet sa arrendament.

Paris 11, á las 5'20 tarde.—Lo Consell de ministros celebrat baix la presidencia de M. Grevy s' ha ocupat principalment del pro-jecte reformant lo procediment pera la elec-ció dels Consells municipals. Lo govern abandona son primitiu projecte.

BUTLLETI METEOROLOGICHI

DEL DIA D' AHIR.

(Servey especial del DIARI CATALA.)

Barómetro reduhit á 0 graus á las 9 mati. 763'050

FERRO DIALISAT CASES.

Recomenat per la classe médica contra la anemia, clorosis, estenuació, debi-litat, leucorreia, etc., Aventura 'ls demés preparats de ferro per no tenir olor, sa-bor ni ennegrir jamay las dents, essent tolerat per los estómachs mes delicats. Reemplasa ab ventajá al Ferro Bravais.
Al per major, Farmácia de Aviñó y Cases, plassa de la Llana, 11.—Barcelona.
Al detall en quasi totas las farmácias.—Preu 3 pessetas pot.

Batista Costa, dentista.

Docior en medecina y cirujía dental.

Garantisa tota classe de pessas y dentaduras artificials sense ganxos ni ressoís. Especialitat en la curació de las enfermetats dentarias sens extraure los cai-xals.—Llibreteria, 10 y 12, pis segon.

MODAS SISTEMA-TONDO.

Se tallan y embastan vestits ab la exca-titut y perfecció que facilita la nova m ad de reglas fixas y se confeccionan ab promptitut y economía.—Manela Amat, Sant Ramon, 11, tercer, cantonada al de Barbará.

Termómetro cent. á las 9 mati.	11.6
Humidat relativa á las 9 mati.	72.0
Tensió del vapor d' aygua á las 9 mati.	7.8
Temperatura máxima á l' ombra las 21 horas anteriores.	00.0
Temperatura mínima á l' ombra durant las 24 horas anteriores.	9.4
Termómetro á Máxima.	00.0
Sol y Serena. Mínima.	8.8
Vent dominant Calma al mati. Ponent 2 tarde.	
Estat del Cel, 10.	

Notas. Les núvols pendrán la denominació de Ci-Cirrus los que afectan la forma del filaments ó cotó fluix; St. (Stratus) los que tenen la forma de barras ó faixas; Cu. (Cumulus) los que tenen la forma de torras balas de cotó ó grans aglomeracions, y Ni. (Nimbus) quant lo núvol es de una mateixa tinta negra ó cendrosa, es á dir: los núvols de pluja y vent. Las diferents formas combinadas, se denominan respectivament: Ci-St, St-Ci, Cu-Cu, Cu-Ci, St-Cu y Cu, y Cu-St. La part despejada del Cel s' espesará ab los dels primers números.

BUTLLETI ASTRONOMICHI

per. I Marti Turró. 12 Desembre 1880.

PLANETAS	Mercuri.	Venus.	Marte.	Júpiter.
y constelacions en que 's troba.	Scorpi.	Acuari.	Scorpi.	Piscis.
Saturno.	Urano.	Neptuno	Sol.	Lluna.
Piscis	Leo	Aries.	Scorpi.	Aries.

Imprenta La Renaixensa, Xuclá, 13, baixos.